

FORMÁT PRO ZPRÁVU O IMPLEMENTACI AARHUSKÉ ÚMLUVY

CERTIFIKAČNÍ LISTINA

Následující zpráva je předložena v zastoupení České republiky v souladu s rozhodnutím I/8

Jméno úředníka, zodpovídajícího za předložení národní zprávy:	Ing. Tomáš Kažmierski
Podpis:	
Datum:	

ZPRÁVA O IMPLEMENTACI

Předložte, prosím, následující podrobnosti o původu této zprávy

<i>Strana</i>	Česká republika
<i>Národní kontaktní osoba</i>	
Plný název instituce:	Ministerstvo životního prostředí
Jméno a titul úředníka:	Ing. Tomáš Kažmierski
Dodací adresa:	Vršovická 65, Praha 10, 10010, Česká republika
Telefon:	+420 26712 2113
Fax:	+420 26731 2113
E-mail:	Tomas.kazmierski@mzp.cz

Poskytněte stručné informace o procesu, kterým byla tato zpráva připravena, včetně informací o tom, které typy státních úřadů byly konzultovány nebo přispěly k její přípravě, jak byla konzultována veřejnost a jak byl výsledek konzultace s veřejností brán v úvahu, a o materiálech, které byly použity a základech pro přípravu zprávy.

Odpověď: Zpráva byla připravena Ministerstvem životního prostředí ve spolupráci se střešní organizací environmentálně orientovaných nestátních neziskových organizací – Zeleným kruhem, podklady byly získány z relevantních resortů, resortních organizací MŽP a krajů. NNO byly aktivně zapojeny jak do přípravy podkladů zprávy, tak do připomínkového řízení draftů zprávy (prostřednictvím střešní organizace Zelený kruh).

Hlaste jakékoliv konkrétní okolnosti, které jsou relevantní pro pochopení zprávy, například jestli existuje federální nebo decentralizovaná struktura rozhodování, jestli mají ustanovení Úmluvy přímý vliv na její vstoupení v platnost, nebo jestli implementaci v signifikantním měřítku brání finanční překážky (možnosti).

Odpověď: Koordinačním orgánem pro implementaci Aarhuské úmluvy je Ministerstvo životního prostředí, které úzce spolupracuje s dalšími resorty i ekologickými nevládními organizacemi při hodnocení stavu implementace Aarhuské úmluvy.

Pro úspěšné naplňování závazků Aarhuské úmluvy je rozhodující nejen činnost orgánů státní správy na centrální úrovni, ale také činnost obecních či krajských úřadů (14), okresních a krajských soudů, vrchních soudů či Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu.

Dle výkladu Nejvyššího správního soudu ustanovení Aarhuské úmluvy nejsou přímo aplikovatelná. Úmluva je implementována prostřednictvím vnitrostátních zákonů. Systém právní úpravy je popsán v jednotlivých člancích zprávy.

ČLÁNEK 3 – OBECNÁ USTANOVENÍ

Uveďte legislativní, regulační a jiná opatření, která implementují hlavní ustanovení v odstavcích 2, 3, 4, 7 a 8 článku 3.

Vysvětlete, jak jsou tyto odstavce implementovány. Popište především:

- a) S přihlédnutím k **odstavci 2** opatření, přijatá pro zajištění, že úředníci a úřady jsou nápomocní a poskytují potřebné vedení;
- b) S přihlédnutím k **odstavci 3** opatření, přijatá pro prosazování vzdělávání a environmentálního uvědomění;
- c) S přihlédnutím k **odstavci 4** opatření, přijatá v rámci zajištění, že budou náležitě přijaty a podporovány organizace, sdružení nebo skupiny, prosazující ochranu životního prostředí;
- d) S přihlédnutím k **odstavci 7** opatření, přijatá pro prosazování principů Úmluvy v mezinárodním měřítku;
- e) S přihlédnutím k **odstavci 8** opatření, která mají zajistit, že osoby, uplatňující svá práva podle Úmluvy, nebudou penalizovány, pronásledovány nebo obtěžovány.

Odpověď:

Ad a) Úředníci státní správy jsou proškolení v rámci vstupního školení obvykle v problematice přístupu veřejnosti k informacím o ŽP (zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Požadavky Aarhuské úmluvy jsou v právním řádu ČR promítnuty v řadě předpisů, resp. řada předpisů obsahuje ustanovení naplňující požadavky Aarhuské úmluvy (správní řád, soudní řád správní, stavební zákon, zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon o ochraně přírody a krajiny apod.). V nich jsou úředníci také proškolení, ať již při vstupním školení či formou dalšího vzdělávání. Implementace je obsažena například v § 4 správního řádu (veřejná správa je službou veřejnosti, povinnost chovat se zdvořile a vycházet vstřícně) nebo dále např. § 15 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (předběžné projednání).

*Ad b) V ČR byl v roce 2000 usnesením vlády č. 1048/2000 schválen **Státní program environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (SP EVVO)**, který se pravidelně aktualizuje prostřednictvím čtyřletých akčních plánů. Hlavními gestory programu jsou za oblast EVVO v rámci školského systému Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí zajišťuje oblast EVVO pro veřejnost, veřejnou správu, mimoškolní činnosti dětí a*

mládeže a podnikovou sféru. V jejím rámci je vytvořena například speciální stránka pro děti - <http://detem.mzp.cz/> nebo celá řada soutěží, které dětem přibližují ochranu životního prostředí. Na Státní program navazují krajské koncepce EVVO, které vypracovávají na regionální úrovni krajské úřady. Financování EVVO je zajištěno jak z národních zdrojů, tak prostřednictvím fondů EU; podporovány jsou sítě ekocenter a ekoporaden, školek, škol, vysokoškolských učitelů apod., které šíří EVVO mezi široké cílové skupiny obyvatel. Povinnost podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu na úrovni celostátní a krajské je upravena v ustanovení § 13 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Ad c) V rámci výběrového řízení MŽP na **podporu projektů předložených NNO** je každoročně zařazena skupina programů zaměřená na zapojování veřejnosti do rozhodování v oblasti ŽP a udržitelný rozvoj na regionální úrovni a skupina programů zaměřená na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu. Činnost nevládních organizací je podporována i z resortu ministerstva zemědělství, školství či z úrovně krajů a měst. Vznik a činnost občanských sdružení jsou upraveny zákonem o sdružování občanů. Občanská sdružení, která se zaměřují na ochranu přírody a krajiny, mají možnost se zapojit do příslušných správních řízení, vzdělávacích programů či připomínkových řízení k navrhovaným právním předpisům, které vznikají v působnosti Ministerstva životního prostředí. Občanská sdružení mají svůj právní základ v následujících předpisech: 40/1964 Sb., občanský zákoník, 83/1990 Sb., o sdružování občanů; daňová osvobození jsou upravena podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a dalších.

Ad d) V současnosti neexistují jednotná závazná pravidla upravující povinnou **účast zástupců nestátních neziskových organizací (NNO) ve státních delegacích** na mezinárodních fórech s dopadem na životní prostředí. Je na zvážení jednotlivých ústředních orgánů státní správy, zda NNO k takové účasti přizve či nikoli. Na ministerstvu životního prostředí byla v roce 2007 vypracována vzorová smlouva o účasti NNO v delegaci ČR vedené MŽP na mezinárodních jednáních, která specifikuje povinnosti a práva NNO a MŽP na mezinárodních jednáních, pokud jsou NNO součástí delegace ČR. V praxi ČR uplatňuje principy Aarhuské úmluvy např. v rámci OECD, kdy jako první smluvní strana přizvala NNO k přípravě a závěrečnému projednání EPR. ČR podporuje, aby zasedání Výboru pro politiku životního prostředí OECD na ministerské úrovni byla otevřena všem zájmovým skupinám, včetně NNO. Bývalý ministr životního prostředí ČR JUDr. Jan Dusík, M.Sc. je předsedou byra Aarhuské úmluvy na období 2008 -11. V listopadu 2009 řídil J. Dusík mezivládní zasedání k vypracování globálních pokynů na podporu implementace zásady č. 10 Deklarace z Ria, (přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, přístup veřejnosti k rozhodování a právní ochraně v záležitostech životního prostředí). Tyto pokyny byly přijaty na 11. zvláštním zasedání ŘR UNEP/GMEF (24. – 26. 2. 2010) na Bali.

ČR v rámci svého předsednictví v Radě EU uspořádala mezinárodní konferenci o praktické aplikaci ustanovení Aarhuské úmluvy v oblasti přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (16. – 17. 4. 2009).

Ad e) Odstavec 8 čl. 3 úmluvy je řešen Listinou základních práv a svobod, která je součástí Ústavy ČR. „**svoboda projevu** a právo na informace“ je jedním ze základních ústavních práv (viz čl. 17 LZPS). S tímto souvisí také právo na vyjadřování názorů, nepřípustnost cenzury apod. Tyto práva lze omezit pouze zákonem, a to pouze z důvodů zákonem stanovených (viz čl. 17 odst. 4 LZPS). S tímto souvisí také právo se sdružovat a shromažďovat (viz čl. 19 a 20 LZPS). Podpůrně pak i čl. 3 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny. V ČR se nevyskytují případy, kdy by byly osoby uplatňující svá práva penalizovány nebo jinak postihovány. Mohou nastat případy, kdy osobě nebude umožněno uplatnit svá práva, ale lze vyloučit penalizace či jiné postihy ze strany státní moci.

Popište jakékoliv překážky, stojící v cestě implementaci kteréhokoliv z výše

uvedených paragrafů článku 3:

Odpověď:

Jako překážky v praktickém naplňování úmluvy je možné uvést např. nedostatečné praktické dovednosti veřejné správy ohledně zapojování veřejnosti, dále nedostatečné vzdělávání soudců v otázkách ochrany životního prostředí, obecně slabá participace veřejnosti na rozhodování v otázkách životního prostředí a medializované střety a napadání se mezi veřejnou správou a některými ekologickými organizacemi při řešení správních sporů v oblasti ochrany životního prostředí. Problémem je i nepromítnutí Aarhuské úmluvy do oblasti správy kulturních a architektonických památek (viz čl. 2, odst. 3 písm. c) – památkový zákon neřeší poskytování informací, účast veřejnosti ani přístup k právní ochraně.

Uveďte další informace o **praktické aplikaci hlavních ustanovení Úmluvy.**

Udejte relevantní internetovou adresu, pokud je k dispozici:

<http://www.ucastverejnosti.cz/>

ČLÁNEK 4 – PŘÍSTUP K INFORMACÍM

Uveďte legislativní, regulační a jiná opatření, která implementují ustanovení o přístupu k environmentálním informacím v článku 4.

Vysvětlete, jak byl implementován každý odstavec článku 4. Popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9. Dále, a především, popište:

- a) S přihlédnutím k **odstavci 1** opatření, která mají zajistit, že:
 - (i) jakákoliv osoba může mít přístup k informacím, aniž by musela udávat svůj důvod;
 - (ii) jsou dodány kopie aktuální dokumentace, obsahující nebo zahrnující požadované informace;
 - (iii) informace jsou dodány v požadované formě;
- b) Opatření, která mají zajistit, že jsou respektovány časové limity, uvedené v **odstavci 2**;
- c) S přihlédnutím k **odstavcům 3 a 4** opatření, přijatá pro:
 - (i) poskytování výjimek z požadavků;
 - (ii) zajištění, aby byl proveden test zájmu veřejnosti na konci odstavce 4;
- d) S přihlédnutím k **odstavci 5** opatření, která mají zajistit, že státní úřad, který nemá požadované environmentální informace, zahájí potřebnou činnost;
- e) S přihlédnutím k **odstavci 6** opatření, která mají zajistit, že je implementován požadavek na roztržidění a zpřístupnění informací;
- f) S přihlédnutím k **odstavci 7** opatření, která mají zajistit, že odmítnutí

budou splňovat časové limity a ostatní požadavky, které se k nim vztahují;

- g) S přihlédnutím k **odstavci 8** opatření, která mají zajistit, že jsou splněny požadavky na poplatky.

Odpověď:

Implementace čl. 4 je zajištěna především zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a vedle něj i zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Omezit přístup k informacím lze pouze v zákonem stanovených případech, např. z důvodu ochrany utajovaných informací (viz zákon č. 412/2005 Sb.), osobních údajů (viz zákon č. 101/2000 Sb.), duševního vlastnictví (viz zákon č. 527/1990 Sb.) atd. Česká republika jako členský stát Evropské unie transponovala také směrnici Evropského parlamentu a rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003, o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.

*Ad a) Přístup k informacím je **upraven zákonem** č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. I když požadavky tohoto článku přímo implementuje uvedený zákon, v praxi je často žádáno o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a povinné subjekty informace podle tohoto zákona také poskytují. Proto je důležité zmiňovat i tento právní předpis a jeho aplikační důsledky.*

Ad a (i) Zákon o právu na informace o životním prostředí je z tohoto hlediska plně kompatibilní, neboť podle § 2 písm. c) za žadatele považuje jednotlivé fyzické nebo právnické osoby, které o informace požádaly.

Ad a (ii) Aktualizace databází a informací je upravena § 10 a) zákona o právu na informace o životním prostředí. Pořizování kopií listin upravuje § 10 tohoto zákona.

*Ad a (iii) **Způsob a forma zpřístupnění** informace upravuje § 6 zákona o právu na informace o životním prostředí. Žadatel může v žádosti navrhnout formu, případně způsob, kterým má být zajištěno zpřístupnění informace. Pokud žadatel formu nebo způsob neurčí, případně pokud takové formy nebo způsob nelze ze závažných důvodů využít, zvolí se způsob a forma zpřístupnění informace s ohledem na splnění účelu žádosti o zpřístupnění informace a její optimální využití žadatelem. V případě pochybností se využijí především formy a způsoby, jež byly žadatelem využity k podání žádosti. Pokud povinný subjekt zpřístupní informaci byť i jen částečně v jiné než požadované formě, musí tento svůj postup odůvodnit.*

*Ad b) **Lhůty** pro zpřístupnění informace upravuje § 7 odst. 1 zákona o právu na informace o životním prostředí. Ustanovení plně odpovídá požadavkům Úmluvy. Dále lze upozornit na § 9 odst. 3 téhož zákona, kde je upraveno tzv. fiktivní rozhodnutí pro případ neposkytnutí informace nebo nevydání rozhodnutí. Proti fiktivnímu rozhodnutí je možno podat odvolání podle správního řádu.*

*Ad c (i) **Omezení přístupu** k informacím je specifikováno v § 8 zákona o právu na informace o životním prostředí. Zpřístupnění informace je odepřeno v případech: utajovaných informací, ochrany osobních údajů, duševního vlastnictví a obchodního tajemství. Zpřístupnění informací může (ale nemusí) být odepřeno v dalších případech, například se jedná o: potencionální nepříznivý vliv zpřístupnění informace na životní prostředí, informace v rámci přípravného řízení v trestních věcech, anonymní, obstrukční, provokativní nebo nesrozumitelná žádost, která nebyla ani po výzvě doplněna, nebo skutečnost, že žadatel má již informaci k dispozici. Po vyloučení skutečností zakládajících důvod pro odepření zpřístupnění informace je nutné zbylou část informace poskytnout, je-li takový postup možný. Právo odepřít trvá pouze po dobu trvání důvodu odepření. Speciální režim platí pro informace o emisích, u kterých nelze využít některé důvody pro odepření poskytnutí informace.*

Ad c (ii) „Test zájmů veřejnosti“ česká právní úprava neobsahuje. Ale například odepřít informaci z důvodu obchodního tajemství není možné, pokud hrozí bezprostřední ohrožení lidského zdraví nebo životního prostředí (§ 8 odst. 4 písm. b zákona o právu na informace o životním prostředí).

Ad d) Česká právní úprava prakticky doslovně cituje text úmluvy (§ 4 zákona o právu na informace o životním prostředí). V praxi však její dodržování naráží na nepřesná a nejasná ustanovení zákonů (úřady si nejsou jisté, jaké informace jsou povinné shromažďovat).

Ad e) Požadavek úmluvy na **roztřídění a zpřístupnění informací** je obsažen v ustanovení § 8 odst. 6 zákona o právu na informace o životním prostředí.

Ad f) Požadavek úmluvy, že odmítnutí **budou splňovat časové limity**, je obsažen v ustanovení § 9 zákona o právu na informace o životním prostředí (v kombinaci s ustanoveními správního řádu definujícími požadavky na obsah a formu rozhodnutí, tj. písemné a odůvodněné rozhodnutí s poučením o opravných prostředcích), český právní řád pro případ nečinnosti v zákonné lhůtě zakládá fikci rozhodnutí o odepření informace.

Ad g) Požadavek úmluvy na **přiměřenost poplatků** je naplněn. Informace jsou poskytovány zdarma, hrazeny jsou pouze náklady na pořízení kopií, technických nosičů dat a poštovné. Ceníky těchto náhrad jsou veřejně přístupné (viz § 10 odst. 3 a 4 zákona o právu na informace o životním prostředí).

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 4.

Odpověď:

Česká právní úprava týkající se pouze užší problematiky poskytování informací je v zásadě vyhovující. V současné době se však vedle dalších níže zmíněných problémů musí ještě právně či metodicky dořešit výskyt situace, kdy **žádost o informaci je podána příslušnému orgánu, ten však požadovanou informaci nemá**, ačkoliv je možné dovodit, že má povinnost tuto informaci mít zahrnutou do svého informačního systému veřejné správy, a následně ji poskytovat. Jde o problematiku, která souvisí především s čl. 5 Úmluvy, tj. „povinností orgánů mít předmětné informace k dispozici, zřizovat informační systémy, které zajišťují přiměřený tok informací k orgánům veřejné správy“.

Dalším praktickým problémem bývá spor o výklad, **co je a co není informace o životním prostředí**. Povinné subjekty upozorňují na skutečnost, že v praxi je často velmi obtížné rozlišit, zda požadovaná informace spadá do režimu obecného zákona o svobodném přístupu k informacím, či zda jde o informaci o životním prostředí podle zákona o právu na informace o životním prostředí. Z toho pak vyplývají jak rozdílné lhůty k poskytnutí informací, tak i různá úprava opravných prostředků, požadavků na úhradu nákladů za poskytnutí informace, tak i konečně různá úprava soudní ochrany. Problematické mohou být případy, kdy někdo žádá v jedné žádosti o informace, z nichž některé jsou informacemi o životním prostředí a další nejsou. Povinný subjekt má pak uplatnit dvojí procesní režim (zvlášť podle zákona o právu na informace o životním prostředí a zvlášť podle zákona o svobodném přístupu k informacím). Problémy nastávají i v případech, kdy žadatel žádá informaci, kterou považuje za informaci o životním prostředí a povinný subjekt mu ji poskytne, ale v režimu obecného zákona o svobodném přístupu k informacím s tím, že se nejedná o informaci o životním prostředí a má právo žádat náhradu nákladů za vyhledávání a poskytování informací na rozdíl od postupu podle zákona o právu na informace o životním prostředí, kdy jsou informace poskytovány zdarma. Žadatel má právo podat stížnost proti výši úhrad za poskytnutí informace dle § 16 a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Další dva odlišné režimy jsou: obecné poskytování informací na základě práva na informace (dle zákona o právu na informace o životním prostředí) a **nahlížení do spisu** jako realizace procesního práva (dle správního řádu a stavebního zákona). Vztah mezi těmito dvěma režimy vzbuzuje v praxi při řešení konkrétních případů otázku, ke kterým již ale existuje judikatura. V praxi například není vždy jasný výklad pro to, zda požadovanou informaci lze

zpřístupnit na základě zákona o právu na informace o životním prostředí (které má každý), či odeprít na základě stavebního zákona, kde má právo na informace pouze účastník řízení (jedná se o případ odeprění práva nahlížení do spisů, popř. dokumentace).

Judikatura se zabývala i pojmem **veřejného subjektu povinného k poskytování informací**. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. října 2009 sp. zn. 2 Ans 4/2009-93 došel k závěru, že relevantními pojmovými znaky jsou: způsob vzniku, osoba zřizovatele, způsob vytváření orgánů, státní dohled a veřejný účel. Kdy pro zařazení do kategorie veřejné instituce postačí převaha znaků. Veřejným subjektem tak nejsou pouze orgány veřejné správy, ale také široké spektrum subjektů zřizovaných veřejnými subjekty k plnění veřejného účelu.

Ze zkušeností NNO vyplývá, že obtíže při implementaci čl. 4 způsobuje **nedostatečná právní ochrana a možnost domoci se rychlé a účinné nápravy** v případě odeprění informací. Soudní přezkum je v mnoha případech pomalý a neúčinný. Průměrná doba projednání kauzy ve správním soudnictví je několik měsíců, podíl rozhodnutí vydaných odvolací instancí je okolo 30 % a velmi často nejde o konečné rozhodnutí, ale o navrácení kauzy soudu nižší instance k vydání konečného rozhodnutí. Pokud dá soud žalobci za pravdu, bývá často již pozdě — informace je neaktuální.

Uveďte další informace o **praktické aplikaci ustanovení o přístupu k informacím**, například jestli jsou k dispozici nějaké statistiky o počtu žádostí, počtu zamítnutí a jejich důvodech?

Odpověď:

Relevantní je i Zpráva o zkušenostech získaných při provádění směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2003/4/ES, o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS, od doby jejího vstupu v platnost. Z této zprávy vyplývá, že kraje ani centrální orgány nemají žádné zásadní připomínky ke způsobu fungování zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Ze Zprávy vyplývají následující statistické údaje:

• Počet předložených žádostí

Na **celostátní úrovni** obdrželi:

- Ministerstvo životního prostředí – každoročně vyřizuje nebo postupuje k vyřízení odborným útvarům přes tři tisíce žádostí (v roce 2005 to bylo 3107 žádostí, v roce 2006 3150 žádostí, v roce 2007 bylo vyřízeno 3830 žádostí o informace). Další žádosti ve smyslu zákona 123/1998 Sb. jsou vyřízeny v působnosti Odborů výkonu státní správy I-IX.
- Ministerstvo dopravy – 1 žádost od roku 2004
- Ministerstvo zahraničních věcí – 1 žádost (ohledně řízení o porušení Smlouvy), žádost byla překvalifikována na žádost podle zákona 106/1999 (a spolu s 5 dalšími obdobnými) odmítnuta (viz § 11 odst. 4 písm. b zákona 106/1999 Sb.)
- Ministerstvo vnitra; ministerstvo kultury; ministerstvo spravedlnosti; ministerstvo pro místní rozvoj; ministerstvo práce a sociálních věcí; ministerstvo zemědělství; ministerstvo pro lidská práva a menšiny; Legislativní rada vlády – 0 žádostí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu, ministerstvo financí – pokud obdrží žádost, odkáže žadatele na Ministerstvo životního prostředí

Většina **krajů** statistiky předložených žádostí nevede. Pokud je vede, uvádí počet žádostí mezi **10 – 25 za rok**. Většinou se počet pohybuje kolem 15. Extrémními případy jsou Jihomoravský kraj, který obdržel i 30 žádostí za rok, a Královéhradecký kraj, který v roce 2008 neobdržel ani jednu žádost.

• Oblasti, jichž se žádosti o informace týkají.

Ochrana přírody a krajiny, nakládání s odpady, posuzování vlivů na životní prostředí, ochrana ovzduší, vodní hospodářství, možnosti čerpání dotací.

• Procento žádostí vyřízených v jednoměsíční lhůtě a žádostí vyřízených v prodloužené lhůtě.

Ve všech krajích, které si vedou statistiku, se jedná o více než 98 % vyřízených žádostí v jednoměsíční lhůtě.

- **Procento přijatých/odmítnutých žádostí; v případě odmítnutí poskytněte prosím přehled podle výjimek, na které se odmítnutí odvolávala.**

Kraje v **naprosté většině informace poskytují**. Plzeňský kraj uvádí, že v období zpětně 5 let byla vydána 2 rozhodnutí o odepření informace. Odepření bylo z důvodu, že informace se dotýkala neukončeného správního řízení. Ústecký kraj z celkově přijatých 105 žádostí odmítl žádost 6. Dvě z nich pro jejich příliš obecnou formulaci, u zbylých čtyřech žádostí neměl požadované informace k dispozici.

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

www.ucastverejnosti.cz

www.otevrete.cz

ČLÁNEK 5 – AKTIVNÍ ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ INFORMACÍ

Uveďte legislativní, regulační a jiná opatření, která implementují ustanovení o shromažďování a rozšiřování environmentálních informací v článku 5.

Vysvětlete, jak byl implementován každý odstavec článku 5. Popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9. Dále, a především, popište:

- a) S přihlédnutím k **odstavci 1** opatření, která mají zajistit, že:
 - (i) Státní úřady mají a aktualizují environmentální informace;
 - (ii) Existuje adekvátní přísun informací státním úřadům;
 - (iii) V naléhavých případech jsou informace rozšiřovány okamžitě a bez prodlení;
- b) S přihlédnutím k **odstavci 2** opatření, která mají zajistit, že způsob, kterým státní úřady dávají environmentální informace k dispozici veřejnosti, je transparentní, a že jsou environmentální informace efektivně dostupné
- c) S přihlédnutím k **odstavci 3** opatření, která mají zajistit, že jsou environmentální informace progresivně zveřejňovány v elektronických databázích, které jsou snadno přístupné veřejnosti prostřednictvím veřejných telekomunikačních sítí;
- d) S přihlédnutím k **odstavci 4** opatření, přijatá pro zveřejňování a rozšiřování národních zpráv o stavu životního prostředí;
- e) Opatření, přijatá pro rozšiřování informací, zmiňovaných v **odstavci 5**;
- f) S přihlédnutím k **odstavci 6** opatření, přijatá pro podněcování provozovatelů, jejichž aktivity mají signifikantní dopad na životní

prostředí, aby pravidelně informovali veřejnost o dopadu svých aktivit a produktů na životní prostředí;

- g) Opatření, přijatá pro publikování a poskytování informací podle požadavků **odstavce 7**;
- h) S přihlédnutím k **odstavci 8** opatření, přijatá pro vyvinutí mechanismů pro zajištění, že budou veřejnosti zpřístupněny dostatečné informace o produktech;
- i) S přihlédnutím k **odstavci 9** opatření, přijatá pro ustavení celonárodního systému soupisů nebo registrů znečištění.

Odpověď:

Ustanovení o shromažďování a rozšiřování environmentálních informací dle článku 5 je implementováno zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Konkrétně se jedná o ustanovení § 10a (aktivní zpřístupňování informací) a § 12 (zpráva o stavu životního prostředí). Z titulu výkonu správních agend a naplňování informačních povinností je stěžejní legislativní oporou pro automatizovaná řešení provozu informačních systémů zákon 365/2000 Sb. ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. ČR také ratifikovala Protokol o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek (PRTR) 12. 8. 2009 (č. 108/2009 Sb.m.s.)

*Ad a (i) Na **centrální úrovni** je každý rok zpracovávána **Zpráva o životním prostředí České republiky**. Jedná se o komplexní hodnotící dokument, který shrnuje aktuální poznatky o stavu a vývoji jednotlivých složek životního prostředí, vlivu hospodářských sektorů na životní prostředí, nástrojích politiky životního prostředí, dopadech současného stavu životního prostředí na lidské zdraví a ekosystémy a o stavu životního prostředí v mezinárodním kontextu. Cílem je rovněž posoudit naplňování Státní politiky životního prostředí a identifikovat nové prioritní oblasti, které by měly být v rámci politiky řešeny. Zpráva o životním prostředí České republiky je v gesci Ministerstva životního prostředí vytvářena a předkládána vládě každoročně, po té je zveřejněna na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí.*

*Kromě zpráv o stavu ŽP je vydávána periodická publikace **Statistická ročenka životního prostředí České republiky**, která podává ucelený pohled na stav životního prostředí v ČR, prostřednictvím konkrétních údajů o základních příčinách změn životního prostředí a ovlivňujících faktorech, údajů o stavu složek životního prostředí, některých důsledcích změn a nástrojích, kterými lze řídit a ovlivňovat politiku tvorby a ochrany životního prostředí.*

Informace vztahující se k životnímu prostředí jsou předávány Ministerstvu životního prostředí i z některých dalších ministerstev. Například Ministerstvo financí takto předává k dalšímu zpracování údaje o výdajích na ochranu životního prostředí ze státního rozpočtu v členění za ústředně a místně řízené organizace.

*Obdobně jsou zpracovávány i zprávy o stavu životního prostředí v jednotlivých krajích. Podkladové údaje jsou aktualizovány průběžně. Maketa zpráv je každoročně upravována a jsou doplňovány soubory indikátorů. Vydávány a zveřejňovány jsou také přehledy největších znečišťovatelů z **Integrovaného registru znečišťování (IRZ)**. Od roku 2008 upravuje fungování IRZ samostatný právní předpis – zákon č. 25/2008, o integrovaném registru znečišťování, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí. Oba právní předpisy v návaznosti na evropské nařízení o Evropském registru úniků a přenosů znečišťujících látek (č. 166/2006/ES) dotváří rozsah požadovaných údajů ohlašovaných do IRZ od ohlašovacího roku 2009. ČR ratifikovala také Protokol o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek. Dále existují různé databáze a informační systémy provozované i dalšími subjekty – MŽP, CENIA, GEOFOND, AOPK ČR, ČHMÚ apod.*

V roce 2007 byly v souladu s požadavky Směrnice 2002/49 pořízeny Ministerstvem zdravotnictví **strategické hlukové mapy ČR**. Informace o výsledcích strategického hlukového mapování jsou poskytovány jak v sídle MZd, tak na informačním serveru MZd. Ministerstvo zdravotnictví zveřejňuje také informace o pitné vodě a vodě ke koupání podle zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Každoročně je vydávána **Ročenka ekologického zemědělství**, která shrnuje informace o ekologickém zemědělství a bioproduktech v ČR. Další informace relevantní k předmětu Úmluvy shromažďuje Ministerstvo zemědělství například v programu "Monitoring cizorodých látek", který zahrnuje sledování cizorodých látek v potravním řetězci, nejen v potravinách, ale i v surovinách. Sledování začíná již ve vstupech do potravního řetězce, tedy v krmivech, v půdě, vodě, ovzduší, v lesních a vodních ekosystémech, tj. začíná tam, kde může dojít k ovlivnění bezpečnosti potravin. Výsledky jsou každoročně vyhodnocovány a zveřejňovány. Některé údaje o indikátorech kvality životního prostředí jsou obsaženy také v pravidelně vydávané publikaci „Zemědělství“. Všechny uvedené i některé další informace, publikace a zprávy veřejně dostupné na stránkách Ministerstva zemědělství www.mze.cz.

Informace o životním prostředí poskytují formou ročenek nebo webových prezentací i **města a obce ČR**. Zvyšuje se podíl využití internetu, např. k zodpovídání nejčastějších dotazů občanů.

Ad a (ii) **Přísun informací je zajišťován prostřednictvím** Českého statistického úřadu, resortních organizací MŽP (např. Český hydrometeorologický ústav, Česká inspekce životního prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR), resortních organizací ministerstev zemědělství, zdravotnictví, vnitra, dopravy, průmyslu a obchodu a dalších centrálních úřadů jako je Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Státní zdravotní ústav atd.

Ad a (iii) Šíření informací o ŽP v **naléhavých případech** upravují zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (informační systém pro preventivní a záchranná opatření v oblasti mobilních zdrojů nebezpečí - <http://cep.mdcz.cz/dok2/DokPub/dok.asp>) a zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Pro včasné varování občanů obce využívají např. zasílání zpráv SMS, vysílání regionálních elektronických médií a další cesty (např. stránky portálu veřejné správy: <http://portal.gov.cz>).

Ad b) **Prostřednictvím Internetu** jsou zveřejňovány všechny relevantní informace včetně např. informačních systémů v oblasti:

- posuzování vlivů na životní prostředí EIA/SEA (<http://tomcat.cenia.cz/eia/view.jsp>; <http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>)
- integrované prevence a omezování znečištění IPPC (<http://www.env.cz/ippc>, www.ippc.cz)
- integrovaného registru znečišťování IRZ (<http://www.irz.cz>) a dalších.
- informace z Ministerstva zemědělství jsou uvedeny na www.mze.cz

Portál české informační agentury životního prostředí (<http://portal.cenia.cz>) a web samotné agentury (<http://www.cenia.cz>) slouží ke zpřístupnění informací o životním prostředí, které jsou v její gesci. Vedle toho Cenia udržuje metainformační systém MIS (<http://mis.cenia.cz>) s popisnými informacemi o registrovaných informačních systémech životního prostředí v České republice a statistický systém zpracovávající data z oblasti životního prostředí jako informační systém statistiky a reportingu (<http://issar.cenia.cz>). Aktuálně řešeným v Cenia je projekt Celostátní informační systém pro sběr a hodnocení informací o znečištění životního prostředí (CISAŽP) s projektovými úlohami Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP),

Environmentální helpdesk a Geoportál Inspire.

Pro orientaci uživatelů je zpracován a zveřejněn dokument „Průvodce po veřejných knihovnických a informačních službách organizací resortu MŽP a spolupracujících organizací“ ([http://www.mzp.cz/C125717D0051E49E/\\$pid/MZPEBFKYTI2N](http://www.mzp.cz/C125717D0051E49E/$pid/MZPEBFKYTI2N)).

Ad c) Některé právní předpisy (např. stavební zákon, zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon o ochraně veřejném zdraví) upravují povinnost zveřejňovat informace způsobem umožňujícím dálkový přístup, týká se např. návrhů územních plánů podle stavebního zákona. Zveřejňovány jsou návrhy připravovaných zákonů na portálu veřejné správy. Co se týče resortních či krajských plánů, politik a dalších relevantních dokumentů, praxe zveřejňování se liší u různých institucí a není předepsána žádným závazným předpisem. S nemálo strategickými dokumenty se tak veřejnost seznámí až v rámci posuzování vlivů na životní prostředí (SEA).

Ad d) **Zprávy o stavu ŽP** v rámci ČR jsou každoročně projednávány vládou, parlamentem a zveřejňovány. Na regionální úrovni a na úrovni velkých měst jsou zprávy také zveřejňovány.

Ad e) **Obecně závazné právní předpisy** a ratifikované mezinárodní smlouvy jsou publikovány ve Sbírce zákonů nebo Sbírce mezinárodních smluv. Právní předpisy z oblasti práva životního prostředí a politické dokumenty jsou publikovány na internetových stránkách MŽP. Připravované právní předpisy jsou navíc na internetu od roku 2007 vystaveny již ve fázi zahájení meziresortního připomínkového řízení s výzvou veřejnosti k zasílání připomínek. Právní předpisy jsou poté publikovány rovněž prostřednictvím Věstníku MŽP, informace o politických a koncepčních dokumentech ve Zpravodaji MŽP. MŽP má také zaveden systém distribuce vydaných informačních materiálů prostřednictvím regionálních distribučních center. MŽP v půlročních intervalech prezentuje zástupcům nevládních organizací, zájmových svazů priority ČR v mezinárodní agendě ŽP a národní legislativě ŽP. MŽP také podporuje překlady českých právních předpisů a relevantních správních rozhodnutí do anglického jazyka tak, aby byl posílen přístup světové veřejnosti k informacím o nástrojích ochrany ŽP v ČR (příklad: CHM Cartagenského protokolu:

[http://www.mzp.cz/www/webdav_biosafety.nsf/\\$files/Biosafety/decisiones.html](http://www.mzp.cz/www/webdav_biosafety.nsf/$files/Biosafety/decisiones.html)).

Na stránkách MŽP byl od roku 2008 rozšířen rozsah údajů poskytovaných o **mnohostranných environmentálních smlouvách**, kterých je ČR smluvní stranou. Veřejnosti jsou vysvětlovány základní cíle a principy smluv, k dispozici jsou texty smluv a také národní sdělení České republiky poskytované ke smlouvám, odkazy na aktuální legislativu a strategické materiály. MŽP ze svého rozpočtu podporuje různorodé aktivity podporující šíření informací o mezinárodních smlouvách a aktivitách EHK OSN ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Organizuje např. semináře pro veřejnost, putovní výstavy (např. „Tajemné Karpaty“) či specifické informační materiály (např. letáky o jednotlivých smlouvách a synergiích smluv) a další.

Ad f) Je zprovozněn **integrováný registr znečišťování** a informační systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), přes který znečišťovatelé mají zákonnou povinnost nahlašovat vypouštěné znečišťující látky do prostředí (zákon č. 25/2008, o integrovaném registru znečišťování). Podniky a firmy, které disponují výrobky s certifikátem opravňujícím k užívání značky „ekologicky šetrný výrobek“ a které aplikovaly systém environmentálního řízení/auditů, využívají komparativních výhod a většinou informují prostřednictvím dostupných informačních zdrojů veřejnost o těchto aktivitách. Podpora **environmentálního značení** případně environmentálního řízení/auditů podniků ze strany státu je založena především na zelených veřejných zakázkách státní správy. Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. umožňuje uplatňovat environmentální kritéria při zadávání zakázek, kde může být vysloven požadavek na zavedený systém environmentálního řízení/auditů podniků případně na environmentální vlastnosti výrobků. Tento postup je doporučen všem orgánům státní správy prostřednictvím

Usnesením vlády ČR č. 465/2010 ze dne 14. června 2010, k Pravidlům uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy.

Ad g) Informace a fakta důležitá pro formulování politiky životního prostředí jsou veřejnosti poskytovány zejména prostřednictvím **Statistické ročenky životního prostředí a Zprávy o životním prostředí ČR** (MŽP od distribuce v tištěné formě v současnosti upouští, tyto materiály jsou k dispozici v elektronické formě na internetových stránkách MŽP a CENIA a je příklon k distribuci zejména na nosičích CD-ROM).

Systematické zveřejňování materiálů o jednáních s veřejností o záležitostech, kterých se dotýká Aarhuská úmluva, nebylo zatím zavedeno. Informace o těchto jednáních jsou zveřejňovány ad hoc, mj. prostřednictvím MŽP podporovaného portálu www.ucastverejnosti.cz.

Ad h) Poskytování informací o ekologicky šetrných výrobcích je zajišťováno prostřednictvím internetových stránek www.ekoznacka.cz, popř. prostřednictvím www.eco-label.com v případě evropské ekoznačky. Veřejnost je informována o těchto výrobcích mj. na klíčových akcích pro veřejnost souvisejících s problematikou životního prostředí (veletrhy, udělování cen ministra životního prostředí apod.). Popularizace probíhá i prostřednictvím programů středisek ekologické výchovy podporovaných z dotačních programů MŽP, prostřednictvím specializovaného programu CENIA pro základní školy aj. viz také výše - bod f).

Ad i) Integrovaný registr znečištění je v ČR zaveden na základě mezinárodní (Protokol o PRTR), komunitární (nařízení) i vnitrostátní (zákon) legislativy.

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 5.

Jednotný informační systém o životním prostředí s nezbytným přesahem i do dalších resortů (např. zemědělství, zdravotnictví) doposud nevznikl, protože nevznikly dostatečné požadavky na systémy zahrnuté v Jednotném informačním systému o životním prostředí za účelem provázání dat s daty informačních systémů dalších resortů (např. zemědělství, zdravotnictví). V tomto smyslu ani nebyly uplatněny vize pro vypracování strategie rozvoje jednotného informačního systému nebo vládní nařízení. Případná iniciativa "odspodu" naráží na nedostatečné finanční zdroje a kompetenční spory. V praxi není také vždy jednoznačné, jaké informace má mít daný orgán veřejné správy k dispozici.

Zpřístupnit informace o životním prostředí lze nejen veřejně přístupnými seznamy či registry, ale také prostřednictvím **center environmentálních informací**, environmentálních poraden či dalších kontaktních míst pro veřejnost. Nově bylo 22. dubna 2009 otevřeno informační centrum v budově MŽP otevřeno Informační centrum MŽP, které poskytuje zájemcům informace z oblasti životního prostředí. Informační centra jsou také provozována CHKO a NP, případně obcemi.

Uveďte další informace o praktické aplikaci ustanovení o shromažďování a rozšiřování environmentálních informací v článku 5, například jestli jsou k dispozici nějaké statistiky o zveřejněných informacích?

Odpověď:

Byl ukončen twiningový projekt CENIA, který měl přispět ke kvalitnímu toku informací mezi pořizovatelem, zpracovatelem a uživateli informací o životním prostředí. CENIA byla reorganizována. **Jednotný informační systém životního prostředí** jako organizační platforma subsystémů oblasti životního prostředí je řízena samostatným útvarem ministerstva, funguje jako

celek a zahrnuje nejen informační systémy, ale i metodiky, reporty, procesní postupy a subjekty organizačních struktur. Správní agendy vyplývající z legislativních ustanovení a řešení informačními systémy veřejné správy jsou zapracovávány ve zmíněném projektu CISAŽP (Cenia), jehož součástí bude i znalostní databáze řešení životních situací pro oblast životního prostředí. Tento projekt předurčuje vývoj ve veřejné správě obecně a stává se vzorem připravovaného základního registru práv a povinností.

V **regionech** byla posílena environmentální výchova a osvěta. Pro rozšíření sítě center environmentální výchovy, osvěty a vzdělávání a sítě environmentálních poraden byla vyčleněna podpora z ESF – Operační program rozvoje lidských zdrojů a z Norského finančního mechanismu (Finanční mechanismus EHP - blokový grant pro NNO). Adekvátní náhrada pro období 2007 – 2013 zatím neexistuje.

ČR také podporuje výměnu informací o ŽP na regionální úrovni. Z prostředků MŽP je podporována např. činnost regionálního referenčního centra na ochranu půd v rámci Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci. Na webových stránkách centra <http://rrc.mendelu.cz/cz> je databáze expertů a institucí v zemích střední a východní Evropy zabývajících se problémem degradace půdy. MŽP dále podporuje vznik databáze GENASIS, která poskytuje informace o kontaminaci životního prostředí perzistentními organickými polutanty v řadě států světa. Informace jsou dostupné v českém i anglickém jazyce na internetové adrese: <http://www.genasis.cz>. Posledním příkladem může být zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS). Informace o koncepčních materiálech české ZRS a českých projektech v rozvojových zemích a státech s transformující se ekonomikou zaměřených na ochranu ŽP jsou veřejnosti k dispozici na webové stránce České rozvojové agentury <http://www.czda.cz/>.

Z praxe NNO vyplývá, že z hlediska požadavku aktivního šíření srozumitelných informací orgány veřejné správy je nedostatkem nedostatečné uživatelsky přátelské zpracování (user-friendly manner) a zveřejnění netechnických shrnutí, která jsou součástí EIA i SEA dokumentace.

Praxi komplikuje nepřehledné zveřejňování informací na elektronických úředních deskách (týká se zejména statutárních měst), ale zákonný požadavek na zveřejňování informací na elektronické desce je respektován.

Nedostatečně se dosud využívají věstníky či zpravodaje obcí pro zveřejňování informací o ŽP, chystaných projektových záměrech, procesech posuzování vlivů na životní prostředí a veřejných projednáních.

Na webových stránkách úřadu vlády je zveřejňován program jednání vlády a usnesení vlády. Projednávané dokumenty zveřejňovány nejsou, veřejnost je může získat na vyžádání na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

www.cenia.cz

www.ippc.cz , <http://www.mzp.cz/ippc>

www.irz.cz

<http://cep.mdcr.cz/dok2/DokPub/dok.asp>

www.ochranaprirody.cz/

www.ispop.cz

www.vlada.cz

ČLÁNEK 6 – ÚČAST VEŘEJNOSTI PŘI ROZHODOVÁNÍ O SPECIFICKÝCH AKTIVITÁCH

Uveďte legislativní, regulační a jiná opatření, která implementují ustanovení o účasti veřejnosti při rozhodování o specifických aktivitách v článku 6.

Vysvětlete, jak byl implementován každý odstavec článku 6. Popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9. Dále, a především, popište:

- a) S přihlédnutím k **odstavci 1** opatření, která mají zajistit, že:
 - (i) Ustanovení článku 6 jsou uplatňována na rozhodování, které se týká povolení navrhovaných aktivit, uvedených v příloze I Úmluvy;
 - (ii) Ustanovení článku 6 jsou uplatňována na rozhodování o povolení navrhovaných aktivit, které nejsou uvedeny v příloze I a které mohou mít signifikantní dopad na životní prostředí;
- b) Opatření, která mají zajistit, že o záležitostech, zmiňovaných v **odstavci 2**, je dotčená veřejnost informována na počátku procedury environmentálního rozhodování, a to adekvátním, včasným a efektivním způsobem,
- c) Opatření, která mají zajistit, že časový rámec procedur pro účast veřejnosti respektuje požadavky **odstavce 3**;
- d) S přihlédnutím k **odstavci 4** opatření, která mají zajistit, že k účasti veřejnosti dojde včas;
- e) S přihlédnutím k **odstavci 5** opatření, přijatá pro podněcování případných uchazečů, aby identifikovali dotčenou veřejnost, aby se zapojili do jednání a aby poskytli informace, týkající se cílů jejich žádosti, než požádají o povolení;
- f) S přihlédnutím k **odstavci 6** opatření, která mají zajistit, že:
 - (i) Kompetentní státní úřady poskytnou dotčené veřejnosti všechny informace, vztahující se k rozhodování, zmiňovanému v článku 6, které jsou dostupné v době konání procedury s účastí veřejnosti;
 - (ii) Především kompetentní úřady poskytnou dotčené veřejnosti informace, uvedené v tomto odstavci;
- g) S přihlédnutím k **odstavci 7** opatření, která mají zajistit, že procedury pro účast veřejnosti umožní veřejnosti předkládat připomínky, informace, analýzy nebo názory, které považuje za relevantní pro navrhovanou aktivitu;
- h) S přihlédnutím k **odstavci 8** opatření, která mají zajistit, že při rozhodování je brán povinný ohled na výstup účasti veřejnosti;

- i) S přihlédnutím k **odstavci 9** opatření, která mají zajistit, že veřejnost je o rozhodnutí okamžitě informována v souladu s náležitými procedurami;
- j) S přihlédnutím k **odstavci 10** opatření, která mají zajistit, že když státní úřad znovu uváží nebo aktualizuje provozní podmínky pro aktivitu, zmiňovanou v odstavci 1, jsou aplikována ustanovení odstavců 2-9 a v případě potřeby provedeny nezbytné změny;
- k) S přihlédnutím k **odstavci 11** opatření, přijatá pro aplikaci ustanovení článku 6 na rozhodování, jestli povolit záměrné uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí.

Odpověď:

Ad a) Článek 6 pokrývá zapojení veřejnosti do rozhodování o konkrétních činnostech s potenciálně významným vlivem na životní prostředí např. rozhodování o navrženém umístění budov, výstavbě a činnosti velkých zařízení či o povolování produktů pro trh.

*Základním typem rozhodování je **správní řízení**, které se vede na základě správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). Proces ukončený nezávazným stanoviskem plnicím funkci odborného podkladu pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů (typicky územní rozhodnutí podle stavebního zákona) je proces posuzování vlivů záměru na životní prostředí (tzv. proces **EIA**). Na základě Přílohy 1 zákona o posuzování vlivů na ŽP se povinně posuzují činnosti/záměry kategorie I a pro záměry kategorie II se koná tzv. zjišťovací řízení, v rámci něhož se stanoví, zda bude záměr dále posuzován nebo ne. Smyslem procesu posuzování (EIA) je získání objektivního odborného podkladu, ze kterého se vychází v rámci povolujícího řízení. Veřejnost v procesu posuzování vlivů na životní prostředí má právo seznámit se s konkrétním projektem (dokumenty jsou zveřejňované), možnost vyjádřit buď písemně ve formě připomínek, nebo během veřejného projednání.*

Specifickým druhem rozhodovacího procesu je umístování a povolování stavebních záměrů, vydávání integrovaného povolení pro určité průmyslové činnosti, rozhodování podle vodního, atomového a horního zákona.

Dle českého práva lze rozlišit účast na rozhodování o konkrétních činnostech na dva typy, kdy druhý z nich obsahuje i možnost proti rozhodnutí se odvolat a dále ho napadnout žalobou u soudu.

První typ účasti platí bez dalšího omezení pro jakékoli fyzické či právnické osoby. Spočívá v tom, že veřejnost může podat písemně (nebo ústně pokud se koná veřejné projednání) připomínky. Konzultativní účast se uplatňuje:

- v územních řízeních nebo v řízeních o vydání regulačního plánu (zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon)

- v procesech EIA (zákon č. 100/2001 Sb.)

- při projednávání bezpečnostních programů a havarijních plánů podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky,

- v řízeních týkajících se povolení k jednotlivým formám nakládání s GMO podle zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

- v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny se na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu mimo jiné nevztahuje ustanovení § 70 zákona (tj. účast občanů, což koresponduje s cíli úmluvy), avšak je zde možná

konzultativní účast veřejnosti – tj. podání připomínek v rámci hodnocení vlivů na životní prostředí – EIA, SEA.

Druhý typ účasti se týká nevládních organizací (a ne dotčené veřejnosti obecně) a je možná:

- v procesech, na něž se vztahuje § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny), toto se týká i územního řízení.

- na základě § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění („místně příslušná jednotka občanského sdružení nebo obecně prospěšné společnosti, jejímž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů“),

- v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci („občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, zaměstnavatelské svazy nebo hospodářské komory, jejichž předmětem činnosti je prosazování a ochrana profesních zájmů nebo veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů“)

- ve správních řízeních vedených podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (občanské sdružení, jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí).

Plnoprávná účast dalších subjektů (jednotlivci, obce, „neorganizovaná veřejnost“) se obecně řídí ust. § 27 správního řádu - tedy účastníkem je ten, kdo žádost podal nebo v případě, že je řízení zahájeno z moci úřední, ti, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají, případně kdo toto tvrdí, dokud se neprokáže opak. Dále zákon vymezuje, že účastníky jsou také další osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. Účastníkem řízení je rovněž ten, jemuž toto postavení svěřuje zvláštní zákon (§ 27 odst. 3 správního řádu). Toto ustanovení je důležité z hlediska NNO – ty se stávají účastníky řízení zejména na základě zvláštních zákonů např. na základě § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny (další viz výše). V řízeních podle stavebního zákona (územní a stavební řízení častokrát naplňuje definici „environmentálního rozhodování“) jsou podmínky účastenství stanoveny výlučně podle tohoto zákona a správní řád se zde neuplatní.

V řízení o stanovení dobývacího prostoru a o povolení hornické činnosti tvoří okruh účastníků (zjednodušeně) investor, vlastníci dotčených pozemků, obec a případně ti, o nichž to stanoví zvláštní zákony - v podstatě § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/92 Sb. nebo § 23 odst. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 100/2001 Sb.

V dalších řízeních - řízení k umístění jaderného zařízení včetně úložišť radioaktivních odpadů, podle atomového zákona nebo řízení podle zákona o ochraně veřejného zdraví (výjimka pro provozovatele zařízení s nadlimitním hlukem) – je účastníkem pouze žadatel (tedy investor nebo provozovatel zařízení).

Ad b) O zahájení řízení jsou vždy **informováni** jeho účastníci. Speciální úprava platí pro občanská sdružení, která si mohou požádat o informování o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Žádost o informování je platná jeden rok a musí být věcně i místně specifikována (§ 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny). Vedle toho existuje mnoho specifických úprav, například u územního řízení je veřejnost informována prostřednictvím veřejné vyhlášky i informací přímo na místě u plánované stavby.

Ad c) **Lhůty** stanovené pro účast ve správních řízeních jsou velmi různorodé, ale přijatelné, informace jsou zveřejňovány na úředních deskách, za problematickou lze považovat 8denní

lhůtu na přihlášení občanských sdružení do řízení (8 dnů od vyvěšení).

Ad d) Účast veřejnosti na rozhodování v **počátečním stádiu** zajišťuje proces EIA, který je ale oddělen od samotného rozhodování, což se odráží v jeho efektivnosti.

Ad e) Opatření pro podněcování případných uchazečů, aby identifikovali dotčenou veřejnost, aby se zapojili do jednání a aby poskytli informace, týkající se cílů jejich žádosti, než požádají o povolení, nebyla dosud přijata.

Ad f) Kompetentní státní úřady poskytují na základně stavebního zákona a správního řádu dotčené veřejnosti všechny **informace**, vztahující se k rozhodování, zmiňovanému v článku 6, které jsou dostupné v době konání procedury s účastí veřejnosti. Problémem se v praxi může stát výklad § 168 odst. 2 stavebního zákona, který upravuje podmínky, za jakých může žadatel získat kopii stavební dokumentace.

Ad g) Za opatření, která mají zajistit, že procedury pro účast veřejnosti umožní veřejnosti **předkládat připomínky**, informace, analýzy nebo názory, které považuje za relevantní pro navrhovanou aktivitu lze považovat zejména veřejná projednání (EIA) a veřejná ústní jednání (územní řízení).

Ad h - i) Správní řád, stavební zákon, ale i zákon o ochraně veřejného zdraví stanovují, že při rozhodování je brán povinný **ohled na výstup** účasti veřejnosti a veřejnost je o rozhodnutích informována prostřednictvím úřední desky. Písemně jsou obesíláni pouze žadatelé.

Ad j) V českém právním řádu se toto ustanovení týká především **změny vydaného rozhodnutí** v řízení, jehož se mohou účastníci původního řízení účastnit se všemi právy jako u původního rozhodování.

Ad k) Zákon č. 78/2004 Sb. o nakládání s **geneticky modifikovanými organismy** a genetickými produkty umožňuje veřejnosti účastnit se rozhodování o povolení vypouštění GMO do prostředí. Dne 6. prosince 2007 byla za ČR podepsána Změna Aarhuské úmluvy upřesňující postupy informování veřejnosti a účasti veřejnosti při rozhodování o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů (GMO) do životního prostředí o přijetí dodatku k Aarhuské úmluvě.

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 6.

Odpověď:

Za jistý nedostatek české legislativy lze označit skutečnost, že **není stanovena definice dotčené veřejnosti**.

Nedostatky jsou také ve vytipovávání a definování dotčené veřejnosti veřejnou správou a jejím **přímém oslovení**. Dotčená veřejnost má zájem na výsledcích rozhodování, a tudíž je zde předpoklad, že se konzultací, případně následných povolovacích řízení, má zájem účastnit. Veřejná správa však nedostatečně využívá přímého oslovení dotčené veřejnosti např. prostřednictvím svých periodik, což vede k menší účasti veřejnosti. Zveřejnění pouze na webové stránce (elektronické úřední desce) je v současné době pro účinné informování veřejnosti nedostatečné.

Od začátku roku 2006 začaly orgány veřejné správy postupovat podle nového správního řádu. Ten v rámci nové podrobnější úpravy správního řízení podrobněji upravuje některé postupy. Z hlediska práv zakotvených v Aarhuské úmluvě, a to práva veřejnosti účastnit se rozhodování a práva na soudní ochranu, je významný institut **závazných stanovisek**, která byla před rokem 2006 vydávána bez možnosti jejich pozdější změny nebo přezkoumání. Závazné

stanovisko vydává správní orgán v určité předběžné věci a slouží jako podklad jinému orgánu pro konečné rozhodnutí v případě, kdy se zákonodárce rozhodl využít tohoto institutu namísto řetězení několika správních rozhodnutí. Postup při vydávání závazného stanoviska není dotčené veřejnosti oznamován. Závazná stanoviska nelze samostatně napadat opravnými prostředky před zahájením následného správního řízení. V následném řízení při zachování dostatečných právních možností lze přezkoumávat závazná stanoviska, která tvoří podklady pro rozhodnutí v tomto řízení. Již před vydáním rozhodnutí lze dát podnět ke změně nebo zrušení závazného stanoviska. Základní forma přezkumu nadřízeným správním orgánem, a to odvolání, je tak umožněno až vůči rozhodnutí, které bylo na podkladě závazného stanoviska vydáno. V rámci odvolání lze však napadat také závazné stanovisko a požadovat jeho změnu či rušení. Závazné stanovisko je tedy možno napadnout, a také zrušit, ale v praxi se tak děje až v pozdější fázi rozhodování. Závazná stanoviska týkající se životního prostředí se vydávají zejména v procesech předcházejících umístění nebo povolení stavby přičemž využití této procesní formy v daných řízeních zavedl například stavební zákon nebo zákon o ochraně přírody a krajiny.

Z hlediska implementace Aarhuské úmluvy chybí jednotná úprava účasti veřejnosti v řízeních s dopadem na životní prostředí, což v praxi vede ke specifickým řízením podle různých předpisů, které různě upravují i okruh účastníků řízení, např. lesní zákon či zákon o ochraně ovzduší účast veřejnosti neřeší.

Změny v úpravě účasti veřejnosti účinné během roku 2009/10:

Změna § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Novelizací zákona bylo **zrušeno** ustanovení § 90 odst. 4, které stanovilo, že zákon o ochraně přírody a krajiny je **zákonem zvláštním** vůči předpisům o lesích, vodách, stavebním řízení a územním plánování, ochraně nerostného bohatství, ochraně zemědělského půdního fondu, myslivosti a rybářství. Tato změna ale automaticky neruší specialitu zákona o ochraně přírody a krajiny, jen bude nezbytné specialitu dovozovat v jednotlivých typech řízení.

V roce 2009 byl **zrušen systém výjimek** podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a výjimky z ochranných podmínek v národních parcích, CHKO, přírodních památkách, které vydávala vláda bez zveřejnění a možnosti vyjádřit se k nim.

Uveďte další informace o **praktické aplikaci ustanovení o účasti veřejnosti při rozhodování o specifických aktivitách v článku 6**, například jestli jsou k dispozici nějaké statistiky nebo jiné informace o účasti veřejnosti při rozhodování o specifických aktivitách nebo při rozhodování neaplikovat ustanovení tohoto článku na navrhované aktivity, které slouží účelům národní obrany.

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

Informační systém EIA/SEA - <http://tomcat.cenia.cz/eia/view.jsp>;

<http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>

Webové stránky asociace Zelený kruh – www.ucastverejnosti.cz

IPPC web: www.ippc.cz

Portál veřejné správy: www.portal.gov.cz

Webové stránky Ministerstva životního prostředí: www.mzp.cz

ČLÁNEK 7

Uveďte praktická nebo jiná opatření pro účast veřejnosti při přípravě plánů a programů, vztahujících se k životnímu prostředí. Popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9.

Odpověď:

Věřejnost se v ČR neúčastní vždy přímo procesu vypracovávání strategických plánů, ale má možnost vstupovat **v rámci procesu posuzování vlivů těchto plánů na životní prostředí**. V českém právu je požadavek Aarhuské úmluvy upraven zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Zákon definuje dotčené územně samosprávné celky a dotčené správní úřady, které jsou zapojovány do jednotlivých fází procesu posuzování vlivů na životní prostředí. ČR byla také jednou z prvních zemí, které ratifikovaly SEA protokol. V této oblasti rovněž platí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy na orgány a subjekty Společenství, které je přímo závazné od 28. června 2007 pro všechny členské státy EU a upravuje možnost veřejnosti účastnit se přípravy plánů a programů na evropské úrovni.

Požadavek na účast veřejnosti při přípravě územních plánů (na krajské a obecní úrovni) je naplněn stavebním zákonem. Kromě toho, že široká veřejnost (tj. každý) má právo k jednotlivým dokumentům připravovaným v různých fázích územního plánování podat připomínky, tzv. zástupce veřejnosti může podat tzv. námitku, což znamená, že součástí vydaného územního plánu musí být správní rozhodnutí o námitce, proti kterému se lze odvolat a v případě neuspokojení podat žalobu k správnímu soudu.

Věřejnost je rovněž zapojena při tvorbě **akčních plánů ke snížení hluku** v životním prostředí, které zpracovávají Ministerstvo dopravy a krajské úřady, kdy se veřejnost účastní připomínek k návrhu akčního plánu před jeho schválením a přijetím.

Vysvětlete, jaké příležitosti existují pro účast veřejnosti při přípravě politik, vztahujících se k životnímu prostředí

Odpověď:

Věřejnost má přístup k přípravě politik v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Zákon požaduje zveřejnění oznámení koncepce (typickou koncepcí jsou právě i nejrůznější politiky), které obsahuje informace o posuzované koncepci a o předpokládaných vlivech na životní prostředí.

V závěrečných fázích procesu posouzení vlivů na životní prostředí je dle zákona povinné zveřejnění návrhu koncepce a dokumentace vyhodnocení jejích vlivů na životní prostředí v Informačním systému SEA na <http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>. Dále je povinné dle zákona uspořádat veřejné projednání. Právní úprava nebrání proaktivnímu přístupu předkladatele koncepce a jejího posuzovatele.

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 7.

Odpověď:

Z hlediska procesu SEA a účasti občanů je zákon č. 100/2001 Sb. v souladu s Aarhuskou úmluvou a účast občanů je možná v každém kroku SEA procesu. V současné době z hlediska účasti občanů není žádný nedostatek v zákoně. NNO však upozorňují na to, že neexistence definice tzv. dotčené veřejnosti dle čl. 2 Aarhuské úmluvy komplikuje možnost jejího přímého oslovení při přípravě či posuzování koncepčních dokumentů (politik, územních plánů apod.).

Uveďte další informace o praktické aplikaci ustanovení o účasti veřejnosti při rozhodování o specifických aktivitách v článku 7.

Odpověď:

Posuzování koncepcí se vyznačuje **malým zájmem veřejnosti** o připomínkování a veřejná projednání dané velkou mírou obecnosti a obsáhlosti posuzovaných koncepcí.

Pozitivní příklady z praxe

- zavedení centrálního informačního systému pro posuzování vlivů na životní prostředí a jeho aktivní plnění;

- vydání metodiky k procesu SEA se zahrnutím doporučení pro účast občanů v procesu SEA;

- zveřejňování oznámení – aktivní účast občanů a NNO v připomínkování

- zveřejňování pracovních verzí koncepce i pracovních výstupů SEA během procesu přípravy koncepce (SEA Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost, SEA Koncepce státní politiky cestovního ruchu, SEA Národního rozvojového plánu ČR na léta 2007 – 2013 a další.)

- využívání médií (internet, tisk, rozhlas aj.) k zapojení veřejnosti do procesu SEA – např. SEA Národního rozvojového plánu na léta 2007 – 2013, Operačního programu Podnikání a inovace, Doprava, Praha – Konkurenceschopnost a další);

- pořádání setkání s veřejností v prvních fázích procesu SEA – nad rámec zákona (např. SEA Dopravní politiky ČR, SEA Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na léta 2007 – 2013, SEA Strategie regionálního rozvoje ČR), vhodný čas a místo konání VP, kvalitní vypořádání připomínek od občanů a zveřejnění vypořádání – formou tabulky vypořádání

- spolupráce předkladatele koncepce a SEA posuzovatele s pracovními skupinami tvořených odbornou veřejností (např. SEA Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje – neupravuje zákon – nad rámec zákona).

- posílení procesních práv (tj. účasti veřejnosti) v územním plánování prostřednictvím institutu zástupce veřejnosti.

Z hlediska praxe je do budoucna možné uvažovat o zlepšení následujících oblastí:

- termíny a časy konání veřejných projednání tak, aby vyhovovaly dotčené veřejnosti
- forma a rozsah informování o konání veřejného projednání a možnosti účasti v něm
- odstranění formálnosti procesu vypořádání připomínek veřejnosti, stanovení zodpovědnosti za vypořádání připomínek

- povzbuzení zájmu veřejnosti o účast v procesech environmentálního plánování

- zpřehlednění dokumentace, zkvalitnění netechnických shrnutí závěrů posouzení

- zvýšení informovanost týkající se procesu SEA mezi odbornou i laickou veřejností

- rozšíření znalostí veřejné správy o technikách zapojování veřejnosti.

Uvedené příklady pozitivní praxe a výzev ke zlepšení jsou získány na základě provedených nebo probíhajících SEA procesů.

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

EIA/SEA (<http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>)

ČLÁNEK 8

Popište, jakými prostředky je podporována efektivní účast veřejnosti při úřední přípravě exekutivních nařízení a dalších všeobecně aplikovatelných právně závazných předpisů, které mohou mít signifikantní dopad na životní prostředí. Do náležitého rozsahu popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9.

Odpověď:

V souvislosti s modernizací veřejné správy a širším zapojováním veřejnosti byl pro přijímání předpisů ve smyslu Aarhuské úmluvy zaveden v roce 2008 **nový postup hodnocení dopadů regulace** (Regulatory Impact Assessment RIA). K zajištění řádného fungování a vytvoření procesních pravidel pro provádění hodnocení dopadů regulace bylo přijato několik dokumentů:

- *Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace*
- *Novela Legislativních pravidel vlády*
- *Uplatnění Obecných zásad pro hodnocení dopadu regulace (RIA) a o zřízení Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu*
- *Metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy*
- *Metodika zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů*
- *Návrh postupu zavedení metodiky pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů*

Zpracování hodnocení dopadů regulace (RIA) by mělo být prvním krokem veřejné správy při přípravě veškerých předpisů. Všechny ústřední správní úřady v České republice musí povinně vyhodnocovat dopady všech typů regulace, tj. nástrojů, jejichž pomocí výkonná moc

realizuje požadavky na jednotlivce a skupiny (typicky zákony, nařízení vlády, vyhlášky a další). Výjimkou je například státní rozpočet, krizové situace a stav legislativní nouze, technické a procesní změny. Výjimky z procesu posuzování musí být vždy zdůvodněny. RIA zahrnuje soustavu analytických metod směřujících k systematickému hodnocení negativních a pozitivních dopadů navrhovaných či existujících právních předpisů v oblasti hospodářské, sociální a environmentální. Pro jednotný postup při hodnocení dopadů byly vytvořeny doporučující Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace, které široce upravují účast veřejnosti na hodnocení dopadů regulace.

Připomínkování zákonů, nařízení a vyhlášek ošetřují **Legislativní pravidla vlády**. Stanovují „povinná připomínková místa“ (ústřední orgány státní správy a další instituce), jiná připomínková místa (veřejnost) a lhůty dané na zpracování připomínek a stanovují základní pravidla pro vypořádání připomínek. Zveřejňování právních předpisů v souladu s čl. 5 odst. 3 a čl. 8 je zajištěno prostřednictvím čl. 2 odst. 5 LPV. Návrh právního předpisu se zveřejňuje na Portálu veřejné správy, který je veřejně přístupný. Všem připomínkovým místům, včetně veřejnosti je stanovena základní lhůta k připomínkování 15 pracovních dnů (resp. 20 u návrhů zákonů). Předkladatel návrhu právního předpisu může lhůtu prodloužit. Článek 7 odst. 3 písm. f) LPV upravuje způsob vypořádání připomínek veřejnosti. Připomínky podstatné povahy, kterým nebylo vyhověno, musí být uvedeny v předkládací zprávě k návrhu právního předpisu s odůvodněním, proč jim nebylo vyhověno. Projednávat připomínky s veřejností nejsou předkladatelé povinni, nicméně mohou tak dobrovolně učinit (čl. 5 odst. 8 LPV).

Vedle výše popsaného postupu zveřejňování **MŽP** samostatně v červenci 2007 vytvořilo na svých webových stránkách sekci Připravovaná legislativa, kam umísťuje všechny návrhy právních předpisů ve své působnosti včetně průvodních dokumentů a informací o stavu projednání. MŽP také vede na základě své vnitřní směrnice (č.3/2001) seznam fakultativních připomínkových míst, kam patří také některé expertní ekologické organizace. Tato připomínková místa jsou obesílána návrhy zákonů či vyhlášek v rámci vnějších připomínkových řízení a v případě podání zásadních připomínek jsou přizvána na ústní projednání.

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci článku 8.

Uveďte další informace o praktické aplikaci ustanovení o účasti veřejnosti v oblastech, pokrytých v článku 8.

Odpověď:

Pozitivně lze hodnotit zavedení vládní databáze subjektů z nevládní sféry pro možné konzultace při přípravě zákonů a programů či politik – DATAKO. Pozitivně lze také hodnotit přístup MŽP, které zařadilo i zástupce NNO mezi fakultativní připomínková místa s možností projednat připomínky označené za zásadní. S ohledem na požadavky Aarhuské úmluvy by bylo vhodné tento přístup rozšířit i na další resorty.

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

<http://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-dopadu-regulace-ria.aspx>

<http://kormoran.vlada.cz/>

<http://portal.gov.cz>

http://www.mzp.cz/cz/pripravovana_legislativa

ČLÁNEK 9

Uveďte legislativní, regulační a jiná opatření, která implementují ustanovení o přístupu k právní ochraně v článku 6.

Vysvětlete, jak byl implementován každý odstavec článku 9. Popište transpozici relevantních definicí v článku 2 a požadavku na odstranění diskriminace v článku 3, odstavec 9. Dále, a především, popište:

- a) S přihlédnutím k **odstavci 1** opatření, která mají zajistit, že:
- (i) Kterákoliv osoba, která se domnívá, že jeho nebo její žádost o informace podle článku 4 nebyla vyřízena v souladu s ustanoveními tohoto článku, má právo požádat u soudu nebo jiného nezávislého a nestranného orgánu, stanoveného zákonem, o revizní proceduru;
 - (ii) V případech, kde je ustanovení pro takovou revizi prováděnou soudem, má taková osoba také právo vyvolat urychlenou proceduru, stanovenou zákonem, která je zdarma nebo nenákladná a spočívá v přezkoumání státním úřadem nebo nezávislým a nestranným orgánem, jiným než soud;
 - (iii) Konečná rozhodnutí v rámci tohoto odstavce jsou pro státní úřad, který informaci vlastní, závazná, a důvody jsou uvedeny písemně, alespoň v případech, kdy je přístup k informacím zamítnut;
- b) Opatření, která mají zajistit, že v rámci národní legislativy členové dotčené veřejnosti, splňující kriteria, stanovená v **odstavci 2**, mají právo na revizní řízení, vedené soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem, stanoveným zákonem, v němž mohou napadnout podstatnou a procedurální legálnost kteréhokoliv rozhodnutí, zákona nebo opomenutí, podléhajícího ustanovením článku 6.
- c) S přihlédnutím k **odstavci 3** opatření, která mají zajistit, že splňují-li kriteria, pokud nějaká existují, stanovená národními zákony, mají členové veřejnosti právo na administrativní nebo soudní řízení, v němž napadnou jednání a opomenutí soukromých osob a státních úřadů, pokud jsou v rozporu s ustanoveními národních zákonů, vztahujících se k životnímu prostředí;
- d) S přihlédnutím k **odstavci 4** opatření, která mají zajistit, že:
- (i) Procedury, zmiňované v odstavcích 1, 2 a 3 zajišťují dostatečnou a efektivní nápravu;
 - (ii) Takové procedury jinak splňují požadavky tohoto odstavce;
- e) S přihlédnutím k **odstavci 5** opatření, která mají zajistit, že jsou veřejnosti poskytovány informace o právu na administrativní nebo soudní revizi.

*Přístup k právní ochraně ve věcech životního prostředí znamená zejména možnost napadat správní akty či opomenutí správních úřadů u nezávislého a nestranného orgánu zřízeného ze zákona. V ČR jsou těmito orgány soudy (jejich nezávislost je garantovaná Ústavou ČR). Oblast přístupu k právní ochraně ve věcech životního prostředí je **součástí obecné úpravy správního soudnictví**, které je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Soudní přezkum podle soudního řádu správního předpokládá buď dotčení práv nebo porušení procesních práv v předchozím řízení. U fyzických osob se žalobní legitimace zkoumá vždy v konkrétním případě a je přiznána, pokud bylo dotčeno právo žalobce (včetně práva na příznivé životní prostředí) nebo byla porušena jeho procesní práva. Problematická je žalobní legitimace u občanských sdružení, kterým není přiznáno právo na příznivé životní prostředí a mohou se na soud obracet pouze pro dotčení procesních práv.*

Ad a) přístup ke spravedlnosti v právu na **informace** je z hlediska legálního rámce zajištěn, každý má právo obrátit se na soud. V praxi se vyskytují nedostatky z hlediska dlouhých lhůt, neexistuje možnost vyvolat urychlenou proceduru, rozhodnutí soudu je o oprávněnosti odepření informací, soud nenařizuje poskytnutí informací (zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí).

Ad b) Vzhledem k tomu, že není v české legislativě stanovena definice dotčené veřejnosti, povolovacích řízení se vedle vlastníků dotčených nemovitostí účastní zejména NNO (na základě složkových zákonů). V případě soudního řízení podle **čl. 9 odst. 2** Aarhuské úmluvy jsou NNO obvykle odepírána hmotná práva na příznivé životní prostředí, a tedy se přezkum rozhodnutí děje zejména po stránce procesní.

Zvláštní žalobní legitimaci k ochraně veřejného zájmu svěřuje zákon nejvyššímu státnímu zástupci (§ 66 odst. 2) a také tomu, komu toto oprávnění výslovně svěřuje zvláštní právní předpis nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

Důležitým typem soudního řízení z hlediska implementace čl. 9 odst. 2 je také řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části (srov. § 101a- 101d soudního řádu správního), protože územní plány obcí a krajů jsou vydávány v této formě. Návrh na zrušení opatření obecné povahy může podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy zkrácen. O návrhu musí soud rozhodnout do třiceti dnů poté, kdy bezvadný návrh došel soudu.

Dne 11. 12. 2009 vstoupila v účinnost novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, kterou byl do § 23 vložen nový odstavec 10, který zní: „Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů, postupem podle soudního řádu správního. Odkladný účinek žaloby je vyloučen.“

Ad c) Podmínkou aktivní legitimace podle soudního řádu správního je přímé dotčení na právech v případě správního rozhodnutí nebo opomenutí tj. je **nutné prokázat přímý zásah do práva na příznivé životní prostředí**. Občanský soudní řád upravuje podávání soukromoprávních žalob, které do veřejnoprávní oblasti (práva životního prostředí) nezasahují. Jistou kvazivýjimkou je možnost podání tzv. sousedské žaloby, tj. žaloby, aby se soused zdržel obtěžování výkonu vlastnických práv žalobce nad přiměřenou míru – i tento případný spor by se odehrával v rovině soukromoprávní, a v případě úspěchu žaloby může soud rozhodnout jenom o tom, že se soused dané činnosti musí zdržet. Veřejnost má nicméně právo bránit se proti nečinnosti správních orgánů a podávat podněty k zahájení řízení z moci úřední nebo se jako účastník řízení domáhat přezkumného řízení před nadřízeným správním orgánem (viz správní řád).

Ad d) Žaloba na nezákonnost rozhodnutí podle § 65 soudního řádu správního **nemá ze zákona odkladný účinek**, ale soud ho může přiznat na základě ustanovení § 73 soudního řádu správního. Ten předpokládá splnění tří podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby (výkon rozhodnutí by znamenal pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem). Zvláště předpoklad nenahraditelné újmy, která musí hrozit přímo žalobci, jako podmínka pro přiznání odkladného účinku, je obtížně prokazatelný i v případech, kdy žalobci hrozí škoda, kterou je sice možné nahradit v penězích, natož v případech kdy nenahraditelná újma hrozí životnímu prostředí anebo je žalobcem NNO. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 8 As 26/2005 judikoval, že pro zahájení soudního řízení postačí předpoklad vzniku újmy, tento judikát se projevil v několika následujících rozhodnutích. Pozitivním signálem je i judikatura správních soudů (viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007 čj. 1 As 13/2007-63), která se jednoznačně vyslovuje pro nutnost vyhovovat návrhům na přiznání odkladného účinku žalobám podávaným osobami z řad dotčené veřejnosti ve smyslu Aarhuské úmluvy a EIA směrnice tak, aby poskytovaná soudní ochrana byla včasná a

spravedlivá.

Ad e) **Poučovací povinnost** má správní i soudní orgán, správní orgán však neposkytuje informace o možnosti soudní ochrany.

Popište jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 9.

Problémové okruhy právní úpravy v ČR z hlediska implementace Aarhuské úmluvy jsou:

- příliš restriktivní výklad legitimačních ustanovení ze strany orgánů poskytujících soudní přezkum
- obtížně napadnutelná věcná pochybení ve správních rozhodnutích
- problémy s přiznáním odkladného účinku správní žaloby
- soudní přezkum nevede k účinné nápravě pochybení.

restriktivní výklad legitimize:

Na základě definice ustanovení zákona (§ 65 SŘS) soudy obvykle tvrdí, že rozhodnutí, které je předmětem žaloby, musí zasáhnout do subjektivních práv žalobce, aby byla splněna podmínka pro úspěšné podání žaloby. A takový zásah se v případě občanského sdružení často nedá prokázat, neboť NNO úspěšně prokazují pouze zásah do svých procesních práv, i když Ústavní soud judikoval, že právo na příznivé životní prostředí zakotvené v čl. 35 odst. 1 Listiny je ústavně zaručené právo každého.

Naproti tomu článek 9 (3) požaduje, aby měli jednotlivci i NNO možnost napadat rozhodnutí a opomenutí veřejné správy a soukromých osob, když poruší právní předpisy na ochranu životního prostředí, tedy aby mohli podávat žalobu ve veřejném zájmu. Tento článek lze vykládat jako přímé a bezprostředně aplikovatelné oprávnění, a protože Aarhuská úmluva je součástí českého právního řádu, bylo by možné žalobu podat na základě § 66 odst. 3 soudního řádu správního (Zvláštní žalobní legitimize k ochraně veřejného zájmu). Nejvyšší správní soud však ve svých rozsudcích z poslední doby sice akceptoval zásadu, podle níž mají mezinárodní smlouvy v případě rozporu se zákonem přednost a zákony mají být vykládány v souladu s nimi, nicméně odmítl přímou aplikovatelnost čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy v českém právním řádu, neboť čl. 9 odst. 3 není podle něj „self-executing“ (a rovněž neexistuje žádný právní předpis, který by čl. 9 odst. 3 do českého právního řádu prováděl), a z tohoto důvodu konstatoval, že nebyly splněny všechny podmínky pro to, aby se jednotlivci či NNO mohli před soudy přímo domáhat práv plynoucích z čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy (viz usnesení NSS sp. zn. 3 Ao 2/2007).

obtížně napadnutelná věcná pochybení ve správních rozhodnutích:

Jak jsme výše uvedli, předpokladem pro soudní ochranu (podání správní žaloby pro nezákonnost rozhodnutí nebo nečinnost orgánu) je zásah do subjektivních práv žalobce nebo do jeho procesních práv (k podmínkám pro NNO viz výklad k článku 6). Účast NNO ve správních řízeních je upravena různě. Například, zákon o ochraně přírody a krajiny (zákon č. 114/1992 Sb.) umožňuje účast NNO ve správním řízení, protože reprezentují občany, při soudním přezkumu jim již ochrana práva na příznivé životní prostředí přiznána není. Z tohoto důvodu bývají žaloby NNO účinné jen v těch případech, když nezákonnost napadaného rozhodnutí pramenila z porušení procesních pravidel. Přezkum po věcné stránce některé soudy odmítají, přestože jsou ze zákona povinny provádět plný přezkum. Účast občanských sdružení v řízeních je přitom upravována právě s ohledem na zajištění ochrany životního prostředí, a to především preventivní ochrany jako nejúčinnější metody. Osoby z řad dotčené veřejnosti, o jejichž právech se v řízeních přímo nejedná (např. nejsou majitelé sousedních pozemků), ale mají na rozhodnutí legitimní zájem, se řízení účastní prostřednictvím NNO (viz. § 70 zák. o ochraně přírody a krajiny), a proto nemohou samostatně podat správní žalobu. Možnost požadovat věcný přezkum pro občanská sdružení navíc vyplývá i z ústavně zaručené zásady, že všichni účastníci řízení mají před soudem rovná práva.

problémy s přiznáním odkladného účinku správní žaloby:

Žaloba na nezákonnost rozhodnutí podle § 65 SŘS nemá ze zákona odkladný účinek, ale soud ho může přiznat na základě ustanovení § 73 SŘS. Ten předpokládá splnění tří podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby (výkon rozhodnutí by znamenal pro žalobce

nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem). Zvláště předpoklad nenahraditelné újmy, která musí hrozit přímo žalobci, jako podmínka pro přiznání odkladného účinku, je obtížně prokazatelný zejména v případech, kdy žalobci hrozí škoda, kterou je sice možné nahradit v penězích, ale nenahraditelná újma hrozí životnímu prostředí anebo je žalobcem NNO. Pozitivním signálem je, že se recentní judikatura správních soudů (viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007 čj. 1 As 13/2007-63) jednoznačně vyslovuje pro nutnost vyhovovat návrhům na přiznání odkladného účinku žalobám podávaným osobami z řad dotčené veřejnosti ve smyslu Aarhuské úmluvy a EIA směrnice tak, aby poskytovaná soudní ochrana byla včasná a spravedlivá. Na základě těchto rozsudků začaly i nižší soudy přiznávat odkladný účinek, nejčastěji žalobám proti povolení kácet nebo stavebnímu povolení, naopak odkladný účinek stále není přiznáván žalobám proti územnímu rozhodnutí. Argumentace soudů pro odmítnutí odkladného účinku bývá nově založena nikoliv na nemožnosti vzniku újmy, jak tomu bylo dříve, ale na nedostatečném prokázání závažné újmy, popřípadě veřejném zájmu na pokračování výstavby. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 8 As 26/2005 **judikoval**, že pro zahájení soudního řízení postačí předpoklad vzniku újmy.

Dne 11. 12. 2009 vstoupila v účinnost **novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, kterou byl do § 23 vložen nový odstavec 10, který zní:** „Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů, postupem podle soudního řádu správního. Odkladný účinek žaloby je vyloučen.“ Tato novelizace je problematická ve dvou bodech. Prvním je automatické vyloučení odkladného účinku, což může vést k neefektivnosti soudní ochrany v rozporu s požadavky Aarhuské úmluvy i judikatury Nejvyššího správního soudu. Druhým problémem je omezení aktivní žalobní legitimace opět pouze na právnické osoby – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti či obce – a nezahrnutí fyzických osob z řad dotčené veřejnosti.

soudní přezkum nevede k účinné nápravě:

Přezkum rozhodnutí má podle čl. 9 odst. 4 zajistit přiměřenou a účinnou nápravu. Tento požadavek není v české praxi naplňován. **Přezkum i v případech, kdy je návrh žalobce úspěšný, nemá žádný dopad na stav věci.** Neúměrně dlouho trvající soudní řízení a především nepřiznaný odkladný účinek žaloby způsobují, že úspěšný výsledek soudního sporu není žalobci k ničemu, neboť např. stavba již dávno stojí a orgány státní správy nenacházejí odvalu, aby tento rozsudek uvedly v život. Progresivní rozhodnutí NSS z 28. 6. 2007 (sp. zn. 5 As 53/2006) však říká, že nepřiznání odkladného účinku žalobě (kterou podává dotčená veřejnost) nesmí způsobit to, že záměr, proti němuž směřuje, je v době rozhodování již realizován. Toto rozhodnutí přímo odkazuje na požadavky čl. 9 odst. 4 Úmluvy. Soudní praxe se na základě tohoto judikátu postupně mění.

Právo na přístup k soudní ochraně zůstává upraveno pouze obecně v zákoně č. 150/2002 Sb., soudním řádu správním. Podle něj má právo podat žalobu ten, kdo tvrdí, že byl rozhodnutím úřadu „jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti“ zkrácen na svých právech a dále účastník správního řízení, který tvrdí, že postupem správního orgánu byl zkrácen na svých právech, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Výklad je takový, že první definice by se měla vztahovat na žadatele (např. investory) a další subjekty, o jejichž právech se „přímo“ rozhoduje, zatímco druhá na ostatní účastníky včetně občanských sdružení (viz výše – restriktivní výklad legitimace). Teoreticky se tedy stále nic nemění na koncepci, podle níž občanská sdružení mohou úspěšně žalovat pouze tehdy, pokud ve správním řízení, jehož se účastnil (nebo jehož se měly podle práva účastnit, ale z důvodu pochybení správního orgánu se neúčastnily), byla porušena jejich procesní práva, a to takovým způsobem, že to podle soudu mohlo způsobit nezákonné rozhodnutí. Praxe soudů je nejednotná, existují jak případy, kdy soudy nadále žaloby sdružení odmítají a věcně se jí nezabývají, tak naopak rozsudky, které se na základě žaloby sdružení zabývaly podstatou věci a

podmínky pro aktivní legitimaci vyložily v souladu s ustanoveními Aarhuské úmluvy.

Délka soudního řízení také výrazně ovlivňuje účinnost rozhodnutí ve věcech práva na informace. I když soud rozhodne, že neposkytnutí informace bylo nezákonné, děje se tak většinou v době, kdy žádající subjekt již o tuto informaci nestojí. Navíc soud přímo orgánu, jenž byl o informaci žádán, ani nemůže nařídit, aby ji vydal (na základě zák. č. 123/1998 Sb., který implementuje čl. 4 a 5 Úmluvy). Novela zákona č. 106/1999 Sb. toto soudu nařizuje, ale v kombinaci s dalšími procesními změnami zatím v praxi efektivitu rozhodování nepřinesla.

Uveďte další informace o **praktické aplikaci ustanovení o přístupu k právní ochraně podle článku 9**, například jestli jsou k dispozici nějaké statistiky o právní ochraně v environmentálních záležitostech a existují nějaké pomocné mechanismy na odstranění nebo zredukování finančních a jiných bariér pro přístup k právní ochraně?

Odpověď:

Hlavním problémem právní ochrany v oblasti ochrany ve věcech životního prostředí (stejně jako právní ochrany obecně) je pomalá činnost soudů, délka projednávání kauz a vysoký podíl rozhodnutí, která jsou vydávána až druhou, odvolací instancí.

Další ze statisticky sledovaných veličin je počet trestných činů na úseku ochrany životního prostředí, kde je situace stabilizována. Významným indikátorem je struktura rozhodování České inspekce životního prostředí (viz tabulka č. 2 v příloze).

Udejte příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici:

www.mzp.cz

www.cizp.cz

www.nssoud.cz/anonymous.php

Tabulka 1: Statistika trestných činů na úseku ochrany ŽP

			Zjištěno	z toho	
	TSK	Název	Celkem	ukončeno prověřová ní	v prověřování
2010 do 31.8.	850	Ohr. pošk. život. prostř. - úmysl.	21	13	11
	851	Ohr. pošk. život. prostř. - nedbal.	9	4	6
2009	850	Ohr. pošk. život. prostř. - úmysl.	24	18	9
	851	Ohr. pošk. život. prostř. - nedbal.	17	9	8

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR (<http://www.mvcr.cz>)

Tabulka 2: Činnost ČIŽP v letech 1998-2009

Druh činnosti	1998	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet prověrek, revizí a kontrol	15 18 2	16 12 5	19 45 4	17 774	18 359	18 032	17 254	16 649	15 791	14 255	17 432
Rozhodování ve	9 192	7 380	9 375	7 971	3 186	9 661	8 495	12 445	10 754	13 595	14 706

Druh činnosti	1998	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
správním řízení (pravomocná)											
Stanoviska pro jiné orgány státní správy	7 443	8 259	9 592	10 264	10 845	12 308	11 868	11 329	14 449	12 013	12 006
Účast na řešení havárií (E- evidence, U-účast) ¹	175	112	104	E 246 + 133 povod ně -U 247	E ??? U 159	E 306 -U 120	E 264 -U 105	E 205 U 105	99	65	80
Řešení stížností, oznámení a podnětů	737	712	764	864	1 253	1 654	1 419	1 927	2 464	2 279	2 731

Zdroj: Česká inspekce životního prostředí (výroční zprávy) <http://www.cizp.cz>

Vypořádání připomínek

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MF	Článek 6, překážky implementace	Předložený materiál nezohledňuje, že v této oblasti rovněž platí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy na orgány a subjekty Společenství, které je přímo závazné od 28. června 2007 pro všechny členské státy EU.	Akceptováno. Zařazeno k článku 7, který se věnuje účasti veřejnosti na přípravě plánů, programů a politik.
	MMR	Článek 6 Odpověď Ad a)	Laicisující rozdělování způsobů participace různých subjektů práva ve správních řízeních na účast „plnoprávnou“ a (pouze) „konsultativní“ považujeme za hrubě zkreslující a zavádějící, jak jsme upozorňovali již v roce 2007. Toto pojmenování a podle něho provedená simplifikace oprávnění subjektů participujících na řízení navozuje představu, že vedle „plnoprávné“ účasti na řízeních existuje v českém, právu účast neplnoprávná, a tedy že některé subjekty jsou na svých právech zkráceny. Ve skutečnosti tomu tak není. Možnosti účasti na správních řízeních jsou rozděleny do třech stupňů podle způsobu, jakým jsou dotčena jejich práva.	Neakceptováno. V českém právním řádu lze skutečně identifikovat dva způsoby participace zástupců veřejnosti na rozhodování o environmentálních otázkách. Nelze nevidět, že role připomínající veřejnosti v procesu pořizování územního plánu (či procesu EIA) je odlišná od postavení účastníka správního řízení ve smyslu § 27 správního řádu. Vymezení konzultativní účasti v NZ tak nemá navozovat představu o určitém účastenství subjektů, jejichž práva jsou krácena, ale snaží se postihnout skutečnost, že český právní řád připouští participaci subjektů ve smyslu čl. 6 AÚ též v jiné podobě, než jak ji realizují účastníci ve smyslu § 27 správního řádu (1. esenciální, 2. parciální, 3. z titulu zvláštního zákona).

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MMR	Článek 6 Odpověď Ad b)	Tvrzení, že veřejnost je při environmentálním rozhodování většinou informována jen „přes úřední desku“, je zavádějící, viz § 25 a 26 správního řádu a příslušná ustanovení stavebního zákona.	Akceptováno. Způsob řešení akceptován i ze strany MMR (viz druhé kolo připomínek z listopadu 2010).
	MMR	Článek 6 Překážky implementace	Prvé dva odstavce nejsou popisem stavu, ale vyjádřením názoru Zeleného kruhu. Nelze zaměňovat „dotčenou veřejnost“ ve smyslu Aarhuské úmluvy a institut účastníka řízení ve smyslu českého práva a z jejich srovnání vyvozovat, že práva dotčené veřejnosti nejsou v českém právu respektována.	Akceptováno. Znění odstavců bylo upraveno.
	MMR	Článek 6 Překážky implementace	Rovněž způsob oznamování v řízeních s možným dopadem na životní prostředí nelze považovat za nedostatečný z důvodu srovnání způsobu oznamování dotčené veřejnosti a individuálního oznamování účastníkovi řízení. Účastník řízení hájí v tomto řízení svá hmotná práva, proto je mu oznamováno individuálně. Veškeré relevantní skutečnosti jsou však zveřejňovány způsobem, který umožňuje účast celé dotčené veřejnosti a v praxi se projevil jako plně dostačující.	Akceptováno. V textu není porovnáváno oznamování dotčené veřejnosti a účastníkům řízení. Hlavním smyslem odstavce je kritika současné situace, kdy správní orgány o záměrech informují pouze zveřejněním na webu a nijak se aktivně nesnaží s veřejností pracovat. Způsob řešení akceptován ze strany MMR (viz druhé kolo připomínek z listopadu 2010).
	MMR	Článek 6 Překážky implementace	V odstavci třetím je rozebírána problematika závazných stanovisek. Tento institut byl zaveden právě z důvodu administrativní náročnosti zřetěžených řízení s cílem dosažení vyšší míry efektivity výkonu veřejné správy. Požadavek na samostatné oznamování závazných stanovisek ve smyslu § 70 ZOPK i na možnost užití řádných opravných prostředků proti závaznému stanovisku tak jde proti koncepci správního řádu.	Akceptováno Způsob řešení akceptován i ze strany MMR (viz druhé kolo připomínek z listopadu 2010)..

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MMR	Článek 6 Překážky implementace	Upozorňujeme, že mezi šestým odstavcem popisu „jakékoliv překážky, bránící implementaci kteréhokoliv z odstavců článku 6.“ („V roce 2009 byl zrušen systém výjimek ...“) a článkem 7 se nachází část textu, která nemá být podbarvena modře.	Akceptováno. Způsob řešení akceptován i ze strany MMR (viz druhé kolo připomínek z listopadu 2010).
	MMR	Článek 7	Tvrzení, že veřejnost není zapojena do pořizování ÚPD od samého počátku, není přesné. Již zadání územního plánu je vystaveno připomínkám veřejnosti (§ 47 odst. 2 stavebního zákona). Jednotlivé etapy pořizování jsou oznamovány celé dotčené veřejnosti. Nejsou známy důvody, pro které by části veřejnosti mělo být oznamováno jiným způsobem.	Akceptováno. Způsob řešení akceptován i ze strany MMR (viz druhé kolo připomínek z listopadu 2010).
	MMR	Článek 8	Článek č. 8 Aarhuské úmluvy se nevztahuje na legislativní proces, proto jsou informace a stížnosti v textu uvedené irelevantní. Zastupitelská demokracie je postavena na výkonu moci společenství občanů státu prostřednictvím volených zástupců. Stížnost na legislativní činnost poslanců a senátorů a hodnocení poslaneckých pozměňovacích návrhů jako obecně „nebezpečných“ z hlediska Úmluvy vyznívá zvláště bizarním způsobem s ohledem na skutečnost, že výkon zákonodárné moci je vlastním posláním parlamentu. Podřízení moci výkonné i legislativní a zpravidla i soudní jedné politické síle (výboru, komisariátu atd.) jenž reprezentuje „vůli lidu“ či „obecnou vůli“ ve smyslu teorie J. J. Rousseaua je typické pro situace revolučních mocenských zvrátů. Tyto postupy zásadně odmítáme, ústavní charakter státu může být legálně měněn pouze obecným referendem.	Neakceptováno. Souhlasíme, že se čl. 8 úmluvy nevztahuje ne samotný legislativní proces v Parlamentu ČR. Ani nijak nenavrhujeme podřízení zákonodárné moci výkonné. Přesto považujeme současnou pravomoc jednotlivých poslanců podávat pozměňovací návrhy za excesivní a považujeme za vhodné tento aspekt v národní zprávě zmínit. Jedná se o širší souvislost, která umožní lepší pochopení výsledků legislativního procesu. O tom, že tento náš názor není ojedinělý, svědčí i slibovaná iniciativa nové vlády, která by měla pravomoc poslanců podávat pozměňovací návrhy výrazně omezit.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MMR	Článek 9, první odstavec	Není důvod ke zřizování zvláštních soudních tribunálů pro oblast životního prostředí, neboť tato oblast není vyhraněným právním odvětvím, jako např. trestní právo.	Neakceptováno. Nejedná se o kritiku, ale pouhé konstatování stavu, že v ČR nejsou zřízené žádné speciální orgány tohoto typu. Toto konstatování nepovažujeme za nadbytečné, protože vznik speciálních soudních tribunálů pro životní prostředí je právní teorií dlouhodobě diskutováno, v některých zemích i v určitých formách provedeno.
	MMR	Článek 9, ad c)	Sdělení k písmenu c) není z našeho pohledu korektní. Požadavky Úmluvy jsou českým právem naplněny. Dotčená veřejnost má právo domáhat se žalobou právní ochrany u soudu na základě svého postavení jakožto účastníka řízení, které vyplývá z § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., ale také například z § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., a dalších ustanovení, a také na základě nově založené žalobní legitimace v § 23 odst. 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 436/2009 Sb. ¹ . Úmluva kromě toho uvádí alternativně požadavek přístupu ke správním orgánům, která rozhodnutí přezkoumají. U nás je tato cesta otevřena úpravou přezkumného řízení ve správním řádu. Kdokoliv totiž může podat podnět nadřízenému orgánu	Akceptováno Součástí množiny příslušníků dotčené veřejnosti (čl. 9 odst. 3 AÚ dokonce zmiňuje jen „osoby z řad veřejnosti“) mohou být skutečně i jiné subjekty než nevládní organizace (právnícké osoby). Například Slovenská republika musela v důsledku řízení o porušení Smlouvy, které bylo proti ní vedeno, rozšířit v tamějším zákoně o posuzování vlivů definici dotčené veřejnosti i o jednotlivou fyzickou osobu. Komise totiž shledala, že

¹ § 23 odst. 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 436/2009 Sb.: „Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemně vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů 1a), postupem podle soudního řádu správního 11a). Odkladný účinek žaloby je vyloučen.“

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			k zahájení přezkumného řízení.	<p>ustanovení slovenského právního předpisu definujícího dotčenou veřejnost nebylo v souladu s unijní legislativou, když neposkytovalo právo zúčastnit se procesů environmentální rozhodování též jedné fyzické osobě nebo menší skupině osob. Ačkoliv článek 9 odst. 3 AÚ není podle názoru NSS tzv. „self-executing“, lze toto komplikovaně uchopitelné ustanovení vyložit i tak, že umožňuje přístup k ochraně proti porušování předpisů v oblasti životního prostředí ze strany veřejné správy i soukromých osob na základě žalob ve veřejném zájmu i těm osobám, které se správních řízení či jiných předchozích procesů nijak neúčastnily.</p> <p>Podnět k zahájení přezkumného řízení podle § 94 správního řádu může podat kdokoliv (nikoliv jen účastník), odvolací řízení podle § 81 je vyhrazeno účastníkům řízení.</p>
	MMR	Článek 9, „restriktivní výklad legitimace“	Podle neoficiálních informací z EK je poslední překážkou kompatibility české úpravy posuzování vlivů na životní prostředí s předpisy ES otázka odkladného účinku žaloby. Požadavky Aarhuské úmluvy jsou přitom v právu ES zahrnuty.	<p>Připomínka vysvětlena.</p> <p>Vzhledem k neveřejné formě dokumentů z EK je těžké usuzovat na důvody nedostatečné úpravy. Domníváme se, že česká úprava</p>

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
				stále není kompatibilní v popisovaném bodě.
	MMR	Článek 9, „obtěžně napadnutelná věcná pochybení ve správních rozhodnutích“	Informace uvedená v tomto odstavci není přesná. Ústavní soud vícekrát judikoval, že není možné zužovat okruh osob oprávněných být účastníky řízení na vlastníky hraničících pozemků a na nich stojících staveb. Každý, kdo může být na svých právech přímo dotčen, je účastníkem řízení. Viz též § 27 odst. 2 zákona správní řád.	Připomínka vysvětlena. S výkladem „mezujících soudů“ ze strany Ústavního soudu souhlasíme, víme o něm a nijak ho nerozporujeme. Přesto považujeme uvedenou formulaci za správnou. § 27/2 správního řádu je vykládán restriktivně a právnické osoby se v zásadě mohou domáhat pouze přezkumu procesních a nikoliv věcných pochybení.
	MMR	Článek 9, „necht' soudů k přiznání odkladného účinku žaloby“	S odpovědí v tomto odstavci se nelze totožnit. Úprava SRS ve smyslu přiznání odkladného účinku žalobě občanských sdružení je optimálním řešením pouze z hlediska některých aktivistických skupin občanů. Nejde o řešení, na kterém by existovala shoda, a tudíž je bylo možné uvádět v Národní zprávě, jež má reprezentovat „národní“ posici.	Akceptováno. Tento odstavec byl na základě připomínek i od dalších subjektů (MŽP, MZE) zásadně přepracován, včetně změny názvu.
	MMR- druhé kolo	Čl. 6, odpověď ad a)	Trváme na původní připomínce k neobvyklému terminologickému rozdělení participace dotčené veřejnosti na účast „konsultativní“ a „plnoprávnou“. Nelze srovnávat různé způsoby účastenství, účastí a oprávnění na ně se vztahující, neboť každý jednotlivý takovýto institut má svůj specifický účel a přiměřeně jemu je upraven. Proto nesouhlasíme, aby účast formou účastenství ve správním řízení byla nazývána účastí „plnoprávnou“. Takovéto označování implikuje ostatní formy účasti jako neplnoprávné a tudíž i nedostačující. Tuto připomínku považuje MMR za zásadní. Dále nesouhlasíme s větou „Ve stavebním řízení však v zákoně	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			<p><i>již přímo podmínky pro účast NNO (na základě § 70 zákona č. 114/1992 Sb.) zakotveny nejsou.</i>“ Věty vyvolává představu, že ČR dluží plnému uplatnění Aarhuské úmluvy legislativní ošetření účastenství nevládních organizací ve stavebním řízení. K tomuto závěru musí dojít zejména cizí státní příslušník, který není obeznámen s určením a návazností povolovacích postupů v českém stavebním právu. Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	
	MMR- druhé kolo	Článek 6, překážky implementace	<p>Problematickým zůstává zejména první odstavec této části textu. Tvrzení, že posice účastníka je v českém právním systému jediným způsobem zajišťujícím veřejnosti oprávnění obsažená v Aarhuské úmluvě, neodpovídá skutečnosti, což sám autor v téže větě připouští. Práva účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu jsou založena podstatně širěji, než jak vyžaduje Aarhuská úmluva, neboť se jedná o osoby dotčené na jejich hmotných právech. Dnes již značně rozšířený okruh účastníků řízení nelze dále rozšiřovat bez ohrožení efektivity veřejné správy. Trváme na původní připomínce. Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	Akceptováno.
	MMR- druhé kolo	Čl. 8, překážky implementace	<p>Úvaha o změně Ústavy ČR v Národní zprávě o implementaci Aarhuské úmluvy považujeme za zcela irelevantní. Ústava ČR není překážkou naplňování Úmluvy, zvláště pak ne model zastupitelské demokracie svěřující tvorbu zákonů voleným zástupcům lidu. Není pravdou, že Ústava svěřuje legislativní iniciativu také jednotlivým senátorům. Rovněž znění prvního odstavce této části je nepřijatelné. Nejasná věta se pravděpodobně vztahuje na legislativní proces, tak jako předchozí popisná část. S ohlednutím od skutečnosti, že Aarhuská úmluva se nevztahuje na legislativu, nelze přijmout výtku, že „veřejnost nemá vynutitelné právo se přípravy</p>	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			<p>účastnit“. Veřejnost se účastní ve shodě s Ústavou ČR prostřednictvím volených zástupců, kteří tvoří zákonodárné sbory. Tvzení, že tato činnost zákonodárců je pro veřejnost „nebezpečná“ (viz zpět 2. odstavec) je absurdní. Požadovat dohled určitých zájmových skupin, zpravidla se považujících za representanty „vůle lidu“ nebo „ochránce veřejného zájmu“, nad činností orgánů moci zákonodárné, případně i výkonné a soudní je, jak jsme již upozorňovali, Rousseauovský model společnosti uplatňovaný revolučními utopisty. Zásadně trváme na původní připomínce.</p> <p>Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	
	<i>MMR-druhé kolo</i>	<i>Čl. 9, první odstavec</i>	<p>Trváme na původní připomínce. Není důvod pro zřizování zvláštních tribunálů pro oblast životního prostředí.</p> <p>Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	Akceptováno.
	<i>MMR-druhé kolo</i>	<i>Čl. 9, ad c)</i>	<p>Připomínky vyhodnocena jako „akceptováno“, avšak text stále obsahuje sporné tvrzení, že Úmluva je naplňována v daném bodě (soudní ochrana dotčené veřejnosti) pouze částečně. Z vysvětlení k připomínce vyplývá, že MZP považuje za nedostatek naplnění Úmluvy skutečnost, že práva dotčené veřejnosti jsou přiznávána pouze nevládním organizacím, nikoliv jedincům. Je však třeba vzít v úvahu, že v případě jedinců je zásah do práva na zdravé životní prostředí, které je chápáno jako právo osobní, žalovatelný. Proto trváme na původní připomínce.</p> <p>Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	Akceptováno.
	<i>MMR-druhé kolo</i>	<i>Čl. 9, necht' soudů k přiznávání odkladného účinku žaloby</i>	<p>Připomínka je vyhodnocena jako „akceptováno“, avšak v novém textu se nachází pro nás nepřijatelný návrh zakotvit jako primární princip odkladný účinek žaloby. Domníváme se, že o odkladném účinku musí rozhodnout soud podle stavu konkrétní kauzy, tento účinek nelze obligatorně stanovit, ani vyloučit.</p> <p>Tuto připomínku považuje MMR za zásadní.</p>	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MZd		V případě uvádění legislativních pravidel, prosíme o přesný název zákona č. 258/2000 Sb., <u>zákon o ochraně veřejného zdraví</u> . Protože stránky nejsou číslovány, jedná se zejména o text prvního odstavce zřejmě na str. 10 : "některé právní předpisyzákon o veřejném zdraví) upravují povinnost zveřejňovat informace způsobem umožňujícím dálkový přístup, týká se např. územních plánů." V souvislosti s touto citací si dovoluujeme podotknout, že zákon o ochraně veřejného zdraví neobsahuje povinnost tohoto znění, zvláště pak ne ve vztahu k územním plánům.	Akceptováno. Text byl změněn v souladu s připomínkami.
2.	MZV	Čl. 9 odst. 3, str. 18 draftu	Také, a zejména zde, se uplatní připomínka viz výše k čl. 6, v důsledku které by měla být upravena také odpověď ad c) na str. 19 draftu.	Akceptováno. Text Zprávy byl rozšířen následovně: Dne 11. 12. 2009 vstoupila v účinnost novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, kterou byl do § 23 vložen nový odstavec 10, který zní: „Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů,

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
				<p>postupem podle soudního řádu správního. Odkladný účinek žaloby je vyloučen.“ Tato novelizace je problematická ve dvou bodech. Prvním je automatické vyloučení odkladného účinku, což může vést k neefektivnosti soudní ochrany v rozporu s požadavky Aarhuské úmluvy i judikatury Nejvyššího správního soudu. Druhým problémem je omezení aktivní žalobní legitimace opět pouze na právnické osoby – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti či obce – a nezahrnutí fyzických osob z řad dotčené veřejnosti.</p>
	MZV	Čl. 6, str. 14 draftu, Změny v úpravě účasti veřejnosti účinné během roku 2009/10	<p>Žádáme o zpracování informace v tom smyslu, že dne 11. 12. 2009 vstoupila v účinnost novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, kterou byl do § 23 vložen nový odstavec 10, který zní: „(10) <i>Občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů^{1a}</i>), postupem podle soudního řádu správního^{1a}). Odkladný účinek žaloby je vyloučen.“ ^(11a) § 65</p>	<p>Připomínka vysvětlena. Tuto připomínku považujeme za relevantní zpracovat v rámci připomínky č. 2, protože nemění úpravu účasti, ale přístupu k soudům. Připomínka č. 2 byla akceptována a zpracována do textu Zprávy, jejím prostřednictvím i tato připomínka č. 1.</p>

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Přípomínka	Vypořádání
			až 78 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.“.	
	MZe	Str. 8, čl. 4	Doplnit do zprávy text: <i>Každoročně je vydávána Ročenka ekologického zemědělství, která shrnuje informace o ekologickém zemědělství a bioproduktech v ČR. Další informace relevantní k předmětu Úmluvy shromažďuje Ministerstvo zemědělství například v programu "Monitoring cizorodých látek", který zahrnuje sledování cizorodých látek v potravním řetězci, nejen v potravinách, ale i v surovinách. Sledování začíná již ve vstupech do potravního řetězce, tedy v krmivech, v půdě, vodě, ovzduší, v lesních a vodních ekosystémech, tj. začíná tam, kde může dojít k ovlivnění bezpečnosti potravin. Výsledky jsou každoročně vyhodnocovány a zveřejňovány. Některé údaje o indikátorech kvality životního prostředí jsou obsaženy také v pravidelně vydávané publikaci „Zemědělství“. Všechny uvedené i některé další informace, publikace a zprávy veřejně dostupné na stránkách Ministerstva zemědělství www.mze.cz.</i>	Akceptováno. Text byl zpracován do Zprávy.
	MŽP – 340	Čl. 3 odst. 3.	Doplnit text: <i>(povinnost podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu na úrovni celostátní a krajské)</i>	Akceptováno.
	MŽP – 340	Čl. 3 ad b	<i>Doplnit text: V ČR byl v roce 2000 usnesením vlády č. 1048/2000 schválen Státní program environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (SP EVVO), který se pravidelně aktualizuje prostřednictvím čtyřletých akčních plánů. Hlavními gestory programu jsou za oblast EVVO v rámci školského systému Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí zajišťuje oblast EVVO pro veřejnost, veřejnou správu, mimoškolní činnosti dětí a mládeže a podnikovou sféru. Na Státní program navazují krajské koncepce EVVO, které vypracovávají na regionální úrovni krajské úřady. Financování EVVO je zajištěno jak z národních zdrojů, tak</i>	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			<i>prostřednictvím fondů EU; podporovány jsou sítě ekocenter a ekoporaden, škol, vysokškolských učitelů apod., které šíří EVVO mezi široké cílové skupiny obyvatel.</i>	
	MŽP – 340	Čl. 4 praktická aplikace	<ul style="list-style-type: none"> Doplnit text: Ministerstvo životního prostředí – každoročně vyřizuje nebo postupuje k vyřízení odborným útvarům přes tři tisíce žádostí (v roce 2005 to bylo 3107 žádostí, v roce 2006 3150 žádostí, v roce 2007 bylo vyřízeno 3830 žádostí o informace). Další žádosti ve smyslu zákona 123/1998 Sb. jsou vyřízeny v působnosti Odborů výkonu státní správy I-IX. 	Akceptováno.
	MŽP – 340	Čl. 5 překážky	<p>Doplnit text: Jednotný informační systém o životním prostředí s nezbytným přesahem i do dalších resortů (např. zemědělství, zdravotnictví) doposud nevznikl, protože nevznikly dostatečné požadavky na systémy zahrnuté v Jednotném informačním systému o životním prostředí za účelem provázání dat s daty informačních systémů dalších resortů (např. zemědělství, zdravotnictví). V tomto smyslu ani nebyly uplatněny vize pro vypracování strategie rozvoje jednotného informačního systému nebo vládní nařízení. Případná iniciativa "odspodu" naráží na nedostatečné finanční zdroje a kompetenční spory. V praxi není také vždy jednoznačné, jaké informace má mít daný orgán veřejné správy k dispozici.</p> <p>Zpřístupnit informace o životním prostředí lze nejen veřejně přístupnými seznamy či registry, ale také prostřednictvím center environmentálních informací, environmentálních poraden či dalších kontaktních míst pro veřejnost. Nově bylo 22. dubna 2009 otevřeno informační centrum v budově MŽP</p>	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			otevřeno Informační centrum MŽP, které poskytuje zájemcům informace z oblasti životního prostředí. Informační centra jsou také provozována CHKO a NP, případně obcemi.	
3.	MŽP 350	Změny na úvodní stránce	Podrobně viz připomínky v textu (změna názvu, doplnění loga MŽP).	Akceptováno.
6.	MŽP – 350	Článek 3, k odst. 4	Doporučujeme přesunout část týkající se podpory projektů předložených NNO z části k odst. 8 na toto místo (k čl. 3, odst. 4), kde Aarhuská úmluva hovoří o nutnosti uznávat a podporovat subjekty usilující o ochranu životního prostředí.	Připomínka vysvětlena. Domníváme se, že zařazení připomínkovaného textu je v souladu s připomínkou a jedná se pouze o nedorozumění. Odpověď začíná výčtem legislativy (do které je navrhováno odpověď zařadit, přestože se nejedná o výčet právní úpravy) a pokračuje komentářem k jednotlivým odstavcům Aarhuské úmluvy. V draftu navrhované umístění odpovídá právě na navrhované čl. 3 odst. 4.
7.	MŽP – 350	Článek 3, k odst. 7	Za název mezinárodněprávního dokumentu je možné uvést též jeho neformálně používaný název – Espoo úmluva.	Akceptováno.
8.	MŽP – 350	Článek 4, odpověď ad c (i)	V textu je uvedeno, že <u>je možné</u> poskytnout pouze část informace po vyloučení částí splňujících důvody pro odepření. Podle našeho názoru výkladem ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. 123/1998 Sb. je nutné dojít k formulaci: „Po vyloučení skutečností zakládajících důvod pro odepření zpřístupnění informace <u>je nutné</u> zbylou část informace poskytnout, je-li takový postup možný“.	Akceptováno. Uváděnou formulaci považujeme za přesnější (přestože jsme se původně snažili vyjádřit to samé) a proto ji zapracováváme do textu.
9.	MŽP – 350	Článek 4, odpověď ad g)	Na konec této pasáže navrhuje vložit větu „Nutno přiznat a dále bude popsáno, že v praxi je často velmi obtížné rozlišit, zda požadovaná informace spadá do režimu obecného zákona č.“	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			106/1999 Sb., či zda jde o informaci o životním prostředí podle zákona č. 123/1998 Sb.“	
10	MŽP – 350	Článek 5, odpověď k odstavci 5	Obecně (ve vztahu k celému textu) lze konstatovat, že ve zprávě je používáno velké množství zkratk, aniž by byl vysvětlen jejich význam či zaveden jejich seznam. V této větě je použito sousloví „kompletní platná úprava ES“, aniž by bylo zcela zřejmé, zda je tím míněna platná právní úprava či něco jiného. Navíc upozorňujeme na skutečnost, že od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost (1. prosince 2009) získala Evropská unie právní subjektivitu a nastoupila na místo Evropského společenství. Napříště je tedy nutné používat formulaci platná právní úprava/legislativa EU.	Akceptováno. Domníváme se, že se jedná o odborné text určený pro užší veřejnost, která je s významem zkratk již obeznámena.
11	MŽP – 350	Článek 5, třetí odstavec od konce	Doporučujeme použít formulaci „Nedostatečně se dosud využívají...“.	Akceptováno.
12	MŽP – 350	Článek 6, odpověď ad a), věta druhá	Dáváme ke zvážení, zda nepoužít následující formulaci „Proces ukončený nezávazným stanoviskem plnicím funkci odborného podkladu pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů (typicky územní rozhodnutí podle stavebního zákona) je proces posuzování vlivů záměru na životní prostředí (tzv. proces EIA)“.	Akceptováno.
13	MŽP – 350	Článek 6, odpověď ad a), věta pátá	Veřejnost má v procesu EIA jistě právo seznámit se <u>s konkrétním procesem</u> , přiléhavěji by však mělo být uvedeno „...s konkrétním projektem...“	Akceptováno.
14	MŽP – 350	Článek 6, odpověď ad a), třetí odstavec od konce	V materiálu je citováno značné množství právních předpisů, ke škodě věci tak není činěno jednotnou formou. Zde uvedené označení „zák. č. 114/1992“ považujeme za zcela nedostačující. Navrhujeme citování právních předpisů v textu sjednotit, nejlépe vždy při prvním použití uvést plný název předpisu a zavést zkratku, jež bude následně používána.	Akceptováno. Tuto připomínku se budeme snažit ve finální verzi dokumentu zohlednit.
15	MŽP –	Článek 6, odpověď ad	Zákon o veřejném zdraví neexistuje, autor měl zřejmě na mysli	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Přípomínka	Vypořádání
.	350	<i>h - i)</i>	zákon o ochraně veřejného zdraví. V části materiálu nazvané „obtěžně napadnutelná věcná pochybení ve správních rozhodnutích“ je dokonce uveden zákon <u>na</u> ochranu přírody a krajiny. Takový právní předpis rovněž neexistuje. K citaci právních předpisů se vztahuje předchozí připomínka.	
16	MŽP – 350	<i>Článek 8, odpověď na první otázku, první odstavec</i>	Necháváme na zvážení, zda za tento odstavec nevložit stručnou poznámku o tom, že Vláda ČR schválila usnesením č. 1146 dne 7. září 2009 Metodiku pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů. Na tento dokument navazuje v současné době připravovaný Manuál pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů, jehož cílem je poskytnout zaměstnancům ústředních orgánů státní správy praktickou pomůcku pro realizaci efektivních způsobů zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů.	Akceptováno. Přípomínka byla do materiálu doplněna.
17	MŽP – 350	<i>Článek 8, část „nechť soudů k přiznání odkladného účinku správní žaloby“ + následující odstavec o účinnosti soudního přezkumu</i>	V materiálu postrádáme odkaz na recentní judikaturu správních soudů (viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007 čj. 1 As 13/2007-63), jež se jednoznačně vyslovuje pro nutnost vyhovovat návrhům na přiznání odkladného účinku žalobám podávaným osobami z řad dotčené veřejnosti ve smyslu Aarhuské úmluvy a EIA směrnice tak, aby poskytovaná soudní ochrana byla včasná a spravedlivá.	Akceptováno. Přípomínka byla do materiálu doplněna.
	MŽP / 350	<i>Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací - doplnit odpověď na str. 7 (před „Ad a (i)“)</i>	Z titulu výkonu správních agend a naplňování informačních povinností je stěžejní legislativní oporou pro automatizovaná řešení provozu informačních systémů zákon 365/2000 Sb. ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.	Akceptováno.
	MŽP / 350	<i>Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací - Nahradit</i>	Portál české informační agentury životního prostředí (http://portal.cenia.cz) a web samotné agentury (http://www.cenia.cz) slouží ke zpřístupnění informací o životním prostředí. Itarčí jsou v jiné části. Podle toho Cenia	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
		odstavce na straně 8 "Byl spuštěn ... v České republice." Textem:	životním prostředí, které jsou v její gesci. Vedle toho Cenia udržuje metainformační systém MIS (http://mis.cenia.cz) s popisnými informacemi o registrovaných informačních systémech životního prostředí v České republice a statistický systém zpracovávající data z oblasti životního prostředí jako informační systém statistiky a reportingu (http://issar.cenia.cz). Aktuálně řešeným v Cenia je projekt CISAŽP s projektovými úlohami Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), Environmentální helpdesk a Geoportál Inspire.	
	MŽP / 350	Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací - Vložit informaci o ISPOP do prvního odstavce na str. 9:	"Ad f) Je zprovozněn integrovaný registr znečišťování a informační systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), přes který znečišťovatelé mají zákonnou povinnost ...	Akceptováno.
	MŽP / 350	Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací - Odstavec o JISŽP "Jednotný informační ... provázán." zrušit a upravit následovně:	Nevznikly dostatečné požadavky na systémy zahrnuté v Jednotném informačním systému o životním prostředí za účelem provázání dat s daty informačních systémů dalších resortů (např. zemědělství, zdravotnictví). V tomto smyslu ani nebyly uplatněny vize pro vypracování strategie rozvoje JISŽP nebo vládní nařízení. Případná iniciativa "odspodu" naráží na nedostatečné finanční zdroje a kompetenční spory.	Akceptováno.
	MŽP / 350	Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací (str. 9 – 10) - Nahradit větu "Integrovat všechny stávající ... se zatím nepodařilo."	Jednotný informační systém životního prostředí jako organizační ☐ platforma subsystémů oblasti životního prostředí je řízena samostatným útvarem ministerstva, funguje jako celek a zahrnuje nejen informační systémy, ale i metodiky, reporty, procesní postupy a subjekty organizačních struktur. Správní agendy vyplývající z legislativních ustanovení a řešené informačními systémy veřejné správy jsou zpracovávány ve	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Přípomínka	Vypořádání
		<i>následující informací:</i>	zmíněném projektu CISAŽP (Cenia), jehož součástí bude i znalostní databáze řešení životních situací pro oblast životního prostředí. Tento projekt předurčuje vývoj ve veřejné správě obecně a stává se vzorem připravovaného základního registru práv a povinností.	
	MŽP / 350	Článek 5 – aktivní zpřístupňování informací – na konci doplnit do seznamu za <i>cenia.cz</i> internetovou adresu:	http://www.ispop.cz	Akceptováno.
	MŽP-360	Čl. 3b), s. 3	Doporučujeme zmínit také aktivity MŽP na podporu environmentálního vzdělávání, konkrétně např. existenci speciální stránky pro děti http://detem.mzp.cz a řadu soutěží přibližujících ochranu ŽP dětem. Předpokládáme, že informace dodá OVV.	Akceptováno.
	MŽP-360	V čl. 3d), s. 3	„K odst. 7 – Česká republika například ratifikovala hned 26. 2. 1991 Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států. Požadujeme opravit údaj nebo odstranit. ČR ratifikovala Úmluvu 26. 2. 2001. Nejedná se tedy o novou skutečnost. V současnosti neexistují jednotná závazná pravidla upravující povinnou účast zástupců nestátních neziskových organizací (NNO) ve státních delegacích na mezinárodních fórech s dopadem na životní prostředí. Je na zvážení jednotlivých ústředních orgánů státní správy, zda NNO k takové účasti přizve či nikoli. Na ministerstvu životního prostředí byla v roce 2007 vypracována vzorová smlouva o účasti NNO v delegaci ČR vedené MŽP na mezinárodních jednáních, která specifikuje	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Přípomínka	Vypořádání
			<p><i>povinnosti a práva NNO a MŽP na mezinárodních jednáních, pokud jsou NNO součástí delegace ČR.</i></p> <p>Ad d) ČR uplatňuje principy Aarhuské úmluvy např. v rámci OECD, kdy jako první smluvní strana přizvala NNO k přípravě a závěrečnému projednání EPR. ČR podporuje, aby zasedání Výboru politiku životního prostředí OECD na ministerské úrovni byla otevřena všem zájmovým skupinám, včetně NNO. Jednotná závazná pravidla upravující povinnou účast zástupců NNO ve státních delegacích na mezinárodních fórech s dopadem na životní prostředí neexistují. Je tak na vlastním uvážení ministerstva, resp. jiného ústředního orgánu státní správy, zda NNO k takové účasti přizve či nikoli. Ministerstvo životního prostředí však přijalo v prosinci 2007 vnitřní předpis, který upravuje účast NNO v delegacích ČR vedených MŽP na mezinárodních jednáních.</p> <p>Bývalý ministr životního prostředí ČR JUDr. Jan Dusík, M.Sc. je předsedou byra Aarhuské úmluvy na období 2008-11. V listopadu 2009 řídil J. Dusík mezivládní zasedání k vypracování globálních pokynů na podporu implementace zásady č. 10 Deklarace z Ria, (přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, přístup veřejnosti k rozhodování a právní ochraně v záležitostech životního prostředí). Tyto pokyny byly přijaty na 11. zvláštním zasedání ŘR UNEP/GMEF (24. – 26. 2. 2010) na Bali.</p> <p>ČR v rámci svého předsednictví v Radě EU uspořádala mezinárodní konferenci o praktické aplikaci ustanovení Aarhuské úmluvy v oblasti přístupu k právní ochraně</p>	

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			v záležitostech životního prostředí (16. – 17. 4. 2009).“	
	MŽP-360	Čl. 4, odst. d), s. 5	U formulace „V praxi však její dodržování naráží na nedostatek praktických zkušeností úředníků veřejné správy s uplatňováním úmluvy i zákona při poskytování informací a nedostatečnou personální kapacitu“ uvést konkrétní odkazy, dokládající tuto skutečnost (studie, rozsudky, průzkum atd.). Pokud nejsou k dispozici, formulaci vymazat.	Akceptováno částečně. S ohledem na připomínky VUV TGM ponechána pouze první část věty, která odkazuje na nejasnou zákonnou úpravu, kdy úřady neví, které údaje mají shromažďovat.
	MŽP-360	Čl. 5, s. 7-8	Na str. 7 doporučujeme doplnit, že ČR ratifikovala Protokol PRTR 12.8.2009 (č. 108/2009 Sb.m.s.) Na str. 8 ad e) doporučujeme upravit. Na stránkách MŽP v českém jazyce byl od roku 2008 rozšířen rozsah údajů poskytovaných o mnohostranných environmentálních smlouvách, kterých je ČR smluvní stranou. Veřejnosti jsou vysvětlovány základní cíle a principy smluv, k dispozici jsou texty smluv a také národní sdělení České republiky poskytované smlouvám, odkazy na aktuální legislativu a strategické materiály. Podle Národní knihovny je portál informačního systému Úmluvy o biologické rozmanitosti natolik kvalitním zdrojem informací pro veřejnost, že by se měl stát součástí českého kulturního dědictví. MŽP ze svého rozpočtu podporuje různorodé aktivity podporující šíření informací o MEAs a aktivitách EHK OSN ve vztahu k UR ² . Organizuje např. semináře pro veřejnost a	Akceptováno.

² Komplettní přehled je každoročně předkládán poradě vedení MŽP a OEV ho proto má k dispozici. Stěžejní aktivity v letech 2009-10 byly prezentovány v materiálu PRO 20/10 projednaném 4.2.2010.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			<p>odbornou veřejnost k jednotlivým smlouvám, putovní výstavy (např. „Tajemné Karpaty“) či specifické informační materiály (např. letáky o jednotlivých smlouvách a synergiích smluv), které jsou distribuovány i v regionech.</p> <p>MŽP také podporuje překlady českých právních předpisů do anglického jazyka tak, aby byl posílen přístup světové veřejnosti k informacím o nástrojích ochrany ŽP v ČR (příklad: CHM Cartagenského protokolu: http://www.mzp.cz/www/webdav_biosafety.nsf\$files/Biosafety/decisiones.html).</p> <p>MŽP v půlročních intervalech prezentuje zástupcům nevládních organizací, zájmových svazů priority ČR v mezinárodní agendě ŽP a národní legislativě ŽP (<i>pro domo: je tím míněná rozšířená RKS, průvodce předsednictvím</i>).</p> <p>ČR také podporuje výměnu informací o ŽP na regionální úrovni. Z prostředků MŽP je podporována např. činnost regionálního referenčního centra na ochranu půd v rámci Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci. Na webových stránkách centra www.rrc.mendelu.cz je databáze expertů a institucí v zemích střední a východní Evropy zabývajících se problémem degradace půdy.</p> <p>MŽP podporuje vznik databáze GENASIS, která poskytuje informace o kontaminaci životního prostředí perzistentními organickými polutanty v řadě států světa. Informace jsou dostupné v českém i anglickém jazyce na internetové adrese: http://www.genasis.cz</p>	

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Přípomínka	Vypořádání
			Pro ČR je ochrana životního prostředí jedním z prioritních témat zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS). Informace o koncepčních materiálech české ZRS a českých projektech v rozvojových zemích a státech s transformující se ekonomikou zaměřených na ochranu ŽP jsou veřejnosti k dispozici na webových stránkách České rozvojové agentury http://www.rozvojovestredisko.cz/aktualne.php	
	MŽP-360	Čl. 5, s. 9	Souhlasíme s tvrzením, že je nutné zlepšit provázanost informačních systémů. Na této věci se pracuje v rámci JISŽP. Není pravdou, že MŽP nemá informační centrum. 22. dubna 2009 bylo v budově MŽP otevřeno Informační centrum MŽP, které poskytuje zájemcům informace z oblasti životního prostředí. Informační centra jsou také provozována CHKO a NP, případně obcemi. Předpokládáme, že více informací dodá odbor zvláště chráněných částí přírody a odbor péče o národní parky. Překlady environmentální legislativy EU spadají do kompetence orgánů EU. ČR nemůže ovlivnit rychlost zveřejňování překladů.	Akceptováno.
	MŽP-360	Čl. 5, s. 9 (uved'te příslušnou internetovou adresu, pokud je k dispozici)	Do seznamu doplnit www.vlada.cz .	Akceptováno.
	MŽP-360	Čl. 8, s. 17 (překážky bránící implementaci článku 8)	Formulace „Stále trvajícím problémem je nechuť některých orgánů veřejné správy zapojit veřejnost do přípravy předpisů“ je příliš obecná. Je potřeba uvést některé konkrétní příklady	Akceptováno.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			pochybení orgánů veřejné správy nebo odkázat na zdroje takových informací.	
	MŽP-360	Obecná připomínka	z předložených dokumentů není zřejmé, zda bude zpráva schvalována poradou vedení. Chybí předkládací zpráva a návrh usnesení.	Akceptováno.
	MŽP - 600	Článek 6, písmeno a)	Připomínka k upřesnění textu zprávy o implementaci Aarhuské úmluvy. V poslední novele zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, bylo změněno znění § 90 odst. 2 tak, že § 70 se nevztahuje "na činnosti konané v přímé souvislosti se zajištěním obrany nebo bezpečnosti státu".	Akceptováno.
	MŽP- Jan Dusík	Čl. 3	Sjednocení odpovědí k článku 3 k právní úpravě i její aplikaci.	Akceptováno.
	MŽP- Jan Dusík	Čl. 4 – praktická aplikace	Dotaz k počtu žádostí o informace, lhůtě jejich vyřízení a informací z Prahy a některých ministerstev.	Zodpovězen. Počty žádostí o informace byly získány z dotazníků při přípravě Zprávy o zkušenostech získaných při provádění směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2003/4/ES, o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS, od doby jejího vstupu v platnost. Žádosti byly vyřizovány již v třicetidenní lhůtě. Informace z Prahy nebyly poskytnuty, proto nejsou k dispozici nebo nejsou k dispozici v potřebném rozsahu.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	MŽP- Jan Dusík	Čl. 5	Upravit znění textu o zelených veřejných zakázkách, zkontrolovat aktuální usnesení vlády.	Akceptováno. Usnesení vlády bylo aktualizováno.
	MŽP- Jan Dusík	Čl. 5	Rozpory v Jednotném informačním systému.	Akceptováno. Poukazované rozpory odpadly úpravou textu.
	MŽP- Jan Dusík	Čl 6	Uvedení celého názvu protokolu o GMO.	Akceptováno. Název byl doplněn v plném rozsahu.
	MŽP- Jan Dusík	Čl 8	Nesrovnalosti v textu.	Akceptováno. Nesrovnalosti byly odstraněny změnou v textu.
	MŽP- Jan Dusík	Čl 9	Nesouhlas s hodnocení novely zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.	Akceptováno. Text byl změněn v souladu s připomínkami.
	MŽP- II.kolo připomínek	Čl. 7, otázka 2	Žádáme o úpravu formulace věty: "Povinné zapojení veřejnosti je však více směřováno do závěrečných fází přípravy koncepcí a posouzení jejich vlivů na životní prostředí." Vzhledem k tomu, že veřejnost je zapojena do procesu SEA již od jeho první fáze, tj. u oznámení koncepce, se jeví tato věta jako zavádějící.	Akceptováno. Text byl změněn v souladu s připomínkami.
	AOPK	Čl.5, odst. A(ii)	Doplnit do výčtu AOPK ČR, která provozuje několik veřejně přístupných databází, které využívají mj. i další orgány ochrany přírody.	Akceptováno.
	AOPK	Čl.5, poslední část: „udejte příslušnou internetovou adresu“	Doplnit adresu AOPK ČR, tj. www.nature.cz (s ohledem zejména na úřední desky správ CHKO)	Akceptováno.
	VÚV T.G.M.	1. strana materiálu - formulace: „Pro úspěšné	Dovolujeme si připomenout, že soustava obecných soudů v České republice má čtyři úrovně. Tvoří ji Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud, vrchní soudy, krajské soudy a okresní	Akceptováno. Zapracováno do textu.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
		<i>naplňování závazků Aarhuské úmluvy je rozhodující nejen činnost orgánů státní správy na centrální úrovni, ale také činnost obecních či krajských úřadů (14), městských a krajských soudů či Nejvyššího správního soudu.“</i>	soudy, případně soudy těmto odpovídající, ale jinak označené.	
	VÚV T.G.M.	<i>Článek 4 – Přístup k informacím</i>	Česká právní úprava týkající se pouze užší problematiky poskytování informací je v zásadě vyhovující. V současné době se však musí ještě právně či metodicky dořešit výskyt situace, kdy žádost o informaci je podána příslušnému orgánu, ten však požadovanou informaci nemá, ačkoliv je možné dovodit, že má povinnost tuto informaci mít zahrnutou do svého informačního systému veřejné správy, a ji následně poskytovat. Jde o problematiku, která souvisí především s čl. 5 úmluvy, tj. „povinností orgánů mít předmětné informace k dispozici, zřizovat informační systémy, které zajišťují přiměřený tok informací k orgánům veřejné správy“. V dané oblasti vodního hospodářství a ochrany vod působí dva resorty. Informační systémy veřejné správy jsou definovány v § 22 zákona č. 254/2001 Sb. Vyhláška č. 391/2004 Sb. definuje pouze rozsah údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod. Dodnes není zcela jednoznačně dořešena vazba na zákon č. 365/2000 Sb. (ustanovení obsažené v § 29 uvedené vyhlášky je nejednoznačné a stávající praxe je naprosto odlišná).	Akceptováno částečně. Do textu je zapracována obecná část připomínky. Konkrétní situace v oblasti poskytování informací z oblasti ochrany vod je pro účely Národní zprávy příliš detailní; při takovém přístupu by se zpráva musela zabývat poskytováním informací za každou složku životního prostředí zvlášť, což není jejím účelem.

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
	VÚV T.G.M.	Článek 4 – Přístup k informacím	<p>Zákon č. 123/1998 Sb. v § 2 písm. b) sice vymezuje, že: povinnými subjekty jsou:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků,³⁾ 2. právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí,⁴⁾ 3. právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek. <p>V oblasti vodního hospodářství je nejednoznačné postavení státních podniků Povodí. Ty totiž vznikly na základě speciálního zákona č. 305/2000 Sb., o povodích. V současné době nebyl proplacen těmto podnikům monitoring za rok 2009. S ohledem na tuto skutečnost chybí komplexní vyhodnocení jakosti povrchové vody, které je každoročně dokladováno ve Zprávě o stavu vodního hospodářství české republiky.</p>	Neakceptováno Zpráva podává informace o obecně platných mechanismech, uplatňovaných na národní úrovni při poskytování informací, zatímco připomínka se týká velmi specifického problému, který však obecné principy nenaruší.
	VÚV T.G.M.	Článek 5 – Aktivní přístup k informacím	S ohledem na čl. 5 bod 2 úmluvy chybí v oblasti vodního hospodářství a ochrany jednoznačná speciální právní úprava vymezující způsob poskytování informací o tom, jaké informace mají mít orgány veřejné správy k dispozici. Je zcela nezbytné (s ohledem na novelu vodního zákona, tj. ve vazbě na příslušná ustanovení zákona č. 150/2010 Sb.) provést novelizaci vyhlášky č. 391/2004 Sb.	Akceptováno částečně, Zobecněno.
	VÚV T.G.M.	Článek 5 – Aktivní přístup k informacím (obecně)	Zatím není v oblasti vodního hospodářství a ochrany vod dořešena otázka zavádění veřejně přístupných registrů a souborů dat, jakož i otázka pověřování kontaktních osob pomáhajících veřejnosti. Nároky na faktickou realizaci klade čl. 5 bod 3	Neakceptováno. Připomínka opět řeší pouze úzkou oblast informací z oblasti ochrany vod. Jak je v připomínce uvedeno, problematika

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			<p>vyžadující zpřístupňování informací o životním prostředí v elektronických databázích, obdobně jako zavádění celostátních registrů zdrojů znečištění (voda, odpady, ovzduší). Tato problematika je sice řešena, ale pouze na úrovni obecných zásad definujících obecně-technicky systém správy, provozování a atestace informačních systémů veřejné správy, a to na základě aplikace jednotlivých ustanovení zákona č. 365/2000 Sb. Odborně-věcné zaměření komplexně chápaného systému sloužícího pro potřeby resortu životního prostředí však doposud zcela dořešeno není, a to především s ohledem na informační vazby Ministerstva životního prostředí na příslušné příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce a mezi nimi navzájem. Navíc by bylo s ohledem na plánování v oblasti vod (včetně zajištění poskytování informací veřejnosti) vhodnější zajistit (spíše než komplexní vícesložkový systém o stavu životního prostředí – pouze v kompetenci Ministerstva životního prostředí) samostatně založený komplexní informační systém pro vodní hospodářství a ochranu vod, a to jako „nadresortní“ systém (Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí, daná problematika se však dotýká též Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva obrany).</p>	<p>je řešena na úrovni obecných zásad, což je úroveň, kterou má národní zpráva postihnout.</p>
	VÚV T.G.M.	Článek 5 – Aktivní přístup k informacím – IRZ	<p>S ohledem na IRZ je zapotřebí upozornit na tu skutečnost, že zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, byl změněn zákonem č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů. Ministerstvo zemědělství spravuje informační systém veřejné správy pro evidenci odběrů povrchových a podzemních vod, vypouštění odpadních a důlních vod. Vlastní odbornou</p>	<p>Neakceptováno. Připomínka se opět týká úzkého okruhu informací a bez dalšího vysvětlení je nesrozumitelná. Není jasné, co je myšleno odbornou činností. Pokud je myšleno např. to, že vznikají problémy pokud databáze a informační systémy spravuje jiná instituce, než tak, která do nich dodává data nebo která data</p>

Č.	Organizace	Kapitola (článek), strana, odstavec	Připomínka	Vypořádání
			činnost vykonávají jednotliví správci povodí. Od roku 2009 je zkomplikována značná část odborných činností určených k podpoře veřejné správy v oblasti vodního hospodářství a ochrany vod. Tato situace by mohla být odvrácena pouze v případě zrušení § 13 a 14 zákona č. 25/2008 Sb. (popř. schválení zcela jiné formulace předmětných ustanovení, ve které by byla jednoznačně vymezena odborná úloha správců povodí, vodoprávních úřadů a České inspekce životního prostředí).	v praxi využívá, měla by připomínka být definována takto obecně. Není pak ale jasné, jaký problém z toho vyplývá při poskytování informací veřejnosti.